

Programmastartarchitectuur mGBA

Architectuur van de Basisregistratie Personen

Versie 1.3, 23 maart 2010

Documentinformatie

Documenttitel	Programmastartarchitectuur mGBA Architectuur van de BasisRegistratie Personen
Documentdatum	23 maart 2010
Versienummer	1.3
Versiestatus	Definitief
Documentlocatie	M:\09 - Programma Architectuur\Programmastartarchitectuur

Versiehistorie

Versie	Datum	Auteur(s)	Opmerkingen/veranderingen
1.0	Januari 2010		Opsplitsing in twee delen. Deel I ter oplevering aan programmabegeleidingsgroep en stuurgroep.
1.0.X	Januari- februari 2010		Verwerking van commentaar op Deel I uit programmabegeleidingsgroep en uit interne en externe reviews.
1.1.x	Januari- februari 2010		Samenvoeging delen I en II. Eerste invulling deel II, opvolgende werkversies ter afstemming binnen programmateam.
1.2	Maart 2010		Reviewcommentaar programmateam op versie 1.1.3 verwerkt. Versie ter oplevering aan/review door programmabegeleidingsgroep.
1.3	Maart 2010		Reviewcommentaar programmateam, programmabegeleidingsgroep, RNI en GOB verwerkt.

Distributie

Versie	Naam	Rol
0.1		Programmamanager mGBA
0.2	Programmateam mGBA	
1.0	Programmabegeleidingsgroep	
1.2	Programmabegeleidingsgroep	
1.3	Programmabegeleidingsgroep, leveranciers, stuurgroep	

Goedkeuring

Versie	Naam	Rol	Akkoord

Inhoudsopgave

1	Inle	iding	3
	1.1	Doelstelling en gebruik van dit document	3
	1.2	Opbouw en positionering van de programmastartarchitectuur	4
	1.3	Leeswijzer	5
	1.4	Richting een Basisregistratie Personen	6
2	Sch	ets van het huidige GBA-stelsel	8
	2.1	Verantwoordelijkheden binnen het huidige GBA-stelsel	8
	2.2	Voorzieningen als weerslag van verantwoordelijkheden	9
	2.3	Gevolgen van de huidige inrichting van het GBA-stelsel	12
3	Pro	gramma mGBA	14
	3.1	Doelstellingen van het programma	14
	3.2	Wettelijke kaders	15
	3.3	Belanghebbenden en belangen	16
	3.4	Projecten binnen en buiten het programma	18
4	Eisen aan de architectuur van de moderne GBA		
	4.1	Centrale voorziening voor verstrekking	19
	4.2	Loskoppelen besluitvorming en verstrekking	21
	4.3	Uniforme, centrale bijhouding en standaardisatie	
	4.4	Basisregistratie Personen	25
	4.5	Flexibele toegang tot BRP-gegevens voor gemeenten	26
	4.6	Ontwikkeling in samenhang	27
5	Processen en diensten		
	5.1	Processen rond de BRP	30
	5.2	Wijze van ondersteunen	31
	5.3	Geleverde diensten	35
6	Structuur van de ICT-voorzieningen		
	6.1	Externe koppelvlakken BRP	37
	6.2	Interne koppelvlakken BRP	39
	6.3	Centrale voorzieningen	40
	6.4	Lokale voorzieningen	45
7	De BRP en de elektronische overheid		
	7.1	Gebruik van standaarden en generieke voorzieningen	51
	7.2	Aansluiting op bestaande onderdelen van de e-overheid	55
	7.3	Aansluiting bij richtlijnen en relevante ontwikkelingen	56

	7.4	l otaaloverzicht architectuur BRP-stelsel	57
8	We	rking van het BRP-stelsel	59
	8.1	Ondersteuning van typische werkprocessen	59
	8.2	Omgaan met calamiteiten	60
	8.3	Gebruiksverwachtingen	60
9	Rea	alisatie van voorzieningen	62
	9.1	Modulariteit	62
	9.2	Codering en documentatie	63
	9.3	Open source	64
10	Gev	volgen voor belanghebbenden	65
	10.1	Burgers	65
	10.2	Gemeenten	65
	10.3	Afnemers	66
	10.4	Rijksoverheid	66
	10.5	Beheerorganisatie	67
	10.6	Leveranciers	67
11	Bijla	agen	69
	11.1	Bijlage 1 – Referenties	69
	11 2	Billage 2 – Woordenlijst	69

1 Inleiding

De "Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens" (GBA) is een essentieel instrument in de identiteitsinfrastructuur van de Nederlandse overheid. Het Bestuurlijk Akkoord tussen BZK en VNG van 5 maart 2009 heeft als doelstelling aangegeven de GBA te moderniseren tot een kwalitatief goede en volledige administratie van persoonsgegevens. Het programma Modernisering GBA (mGBA) is ingezet om deze modernisering gestalte te geven. Het hoofddoel van het programma is het doorvoeren van noodzakelijke vernieuwingen ten behoeve van overheidsdienstverlening en integratie in de e-Overheid.

Op dit moment werkt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) aan een wetsvoorstel Wet Basisregistratie Personen (Wet BRP). Dit voorstel introduceert één Basisregistratie Personen (BRP) waarin zowel persoonsgegevens over ingezetenen, het originele beschouwingsgebied van de GBA, als niet-ingezetenen zijn vastgelegd. Het programma mGBA – en deze voorliggende programmastartarchitectuur – gaat uit van deze Basisregistratie Personen en van de komst van een 'BRP-stelsel'.

1.1 Doelstelling en gebruik van dit document

De Definitiestudie mGBA [3] vormt het inhoudelijke startpunt voor mGBA. De Definitiestudie bevat daartoe onder andere de doelstellingen voor – en eisen aan – het programma. De programmastartarchitectuur mGBA kiest de volgende invalshoek. Hoe ziet een BRP-stelsel eruit? Welke eigenschappen maken dat het BRP-stelsel beter aansluit op de wens tot integratie in het geheel van de e-overheid dan de opzet van het huidige GBA-stelsel? Binnen welke kaders moet het BRP-stelsel gerealiseerd worden om deze eigenschappen straks ook daadwerkelijk te vertonen? Wat zijn de uitgangspunten en werking van de BRP? Kortom, hoe ziet het nieuwe BRP-stelsel voor een goede en volledige administratie van persoonsgegevens (verder in dit document "BRP-stelsel" genoemd) eruit en hoe werkt het?

Dat is dan ook meteen het belangrijkste doel van deze programmastartarchitectuur mGBA: inzicht geven in de essentie van de modernisering en de beoogde werking van het nieuwe BRP-stelsel.

Tevens beoogt deze programmastartarchitectuur:

- Het BRP-stelsel te plaatsen binnen de context van een (veranderende) e-overheid en relevante ontwikkelingen daarbinnen,
- Een overzicht te geven van belangrijkste gevolgen van de modernisering van de GBA en het nieuwe BRP-stelsel voor de verschillende belanghebbenden zoals burger, gemeente, afnemer en rijk,
- Richting te geven aan de verdere uitdieping en realisatie van de verschillende onderdelen van het voorziene BRP-stelsel in de verschillende projecten die daartoe binnen mGBA zijn ingericht.

De programmastartarchitectuur wordt gebruikt voor het afstemmen van de doelen en werking van het BRP-stelsel met de belanghebbenden. Tegelijkertijd is de programmastartarchitectuur ook de basis voor het architectuurproces binnen het programma door te dienen als richtinggevend stuk voor – en afstemmingsstuk tussen – de verschillende projecten.

1.2 Opbouw en positionering van de programmastartarchitectuur

Waar "projectstartarchitectuur" een redelijk bekend en gedefinieerd begrip is, geldt dat niet voor "programmastartarchitectuur". Omdat de verschillende projecten gezamenlijk werken aan het realiseren van één BRP-stelsel, is behoefte aan een gedeeld beeld over de beoogde werking van het gehele BRP-stelsel. Dat beeld schetsen, is wat deze programmastartarchitectuur beoogt.

De inhoud van de programmastartarchitectuur is de basis voor de inhoud van de projectstartarchitecturen¹. Gegeven het doel van dit document – inzicht in de werking van het BRP-stelsel – is gekozen voor nadruk op de aansluiting van de voorzieningen binnen het BRP-stelsel op de bedrijfsprocessen van de belanghebbenden (in NORA-termen: bedrijfsarchitectuur). Ook andere invalshoeken, zoals een nadere uitwerking van de informatievoorziening zelf of de daarin gebruikte techniek (respectievelijk informatiearchitectuur en technische architectuur), komen aan bod.

De programmastartarchitectuur is een aanvulling op de Definitiestudie [3] (doelen en eisen) en het programmaplan [2] (organisatie en planning). De programmastartarchitectuur raakt de essentie op de verschillende vlakken en brengt ze met elkaar in verband om een beeld op te bouwen van de globale werking van het BRP-stelsel. In de loop van het programma zullen verdere detailleringen een plaats moeten krijgen in project(start)architecturen van projecten die binnen het programma mGBA worden uitgevoerd.

De Definitiestudie en de programmastartarchitectuur hebben deels overlappende inhoud. De documenten hebben echter een verschillende rol. De Definitiestudie dient als basis voor de formele opdracht aan het programma: het stuk bevat de lijst van eisen zoals die door de programmastuurgroep is vastgesteld en die – eventueel met via formele besluitvorming vastgestelde aanvullingen of wijzigingen – gedurende de duur van het programma gebruikt wordt voor de besturing van het programma. De Definitiestudie bevat daarnaast toelichtende tekst die diende om – volgens het ten tijde van de vaststelling geldende beeld – de lezer van voldoende achtergrondinformatie te voorzien die eisen te duiden. De eisen zijn deels gebaseerd op een eerder bestuurlijk vastgesteld, grof oplossingsscenario dat ook in de Definitiestudie beschreven is. De eisenlijst uit de Definitiestudie wordt als afzonderlijk product actueel gehouden, de Definitiestudie zelf wordt niet aangepast aan veranderende inzichten.

De programmastartarchitectuur is later in de tijd ontstaan. Het stuk geeft inzicht in de oplossing die het programma voorstaat om aan de eisen uit de definitiestudie te voldoen. Ook dit stuk bevat toelichtende tekst, vooral om de rationale van de beschreven oplossingsrichting inzichtelijk te maken. Om dit mogelijk te maken grijpt de tekst soms terug op onderwerpen uit de definitiestudie of zelfs eerdere stukken. In tegenstelling tot de definitiestudie is de programmastartarchitectuur een levend document dat wel wordt aangepast aan veranderingen in de omgeving of veranderende inzichten – de tekst uit de programmastarchitectuur is dus recenter dan de tekst over dezelfde onderwerpen uit de definitiestudie. De programmastartarchitectuur introduceert in principe geen nieuwe of andere eisen, de formele opdracht aan het programma blijft onveranderd de eisenlijst. De programmastartarchitectuur introduceert wel aanvullende uitgangspunten en richtlijnen die het programma zichzelf oplegt.

Als blijkt bij nadere uitwerking van de programmastartarchitectuur dat een bestaande eis uit de eisenlijst anders geformuleerd of bijgesteld moet worden, zullen die wijzigingen via een

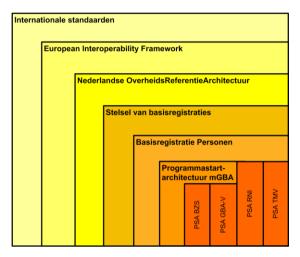
-

Met uitzondering van de projectstartarchitectuur voor release 1 van GBA-V, die een beperkte aanpassing van bestaande functionaliteit omvat. In de periode dat deze programmastartarchitectuur is opgesteld en afgestemd is ook een begin gemaakt met de realisatie van deze release 1.

Modernisering GBA

formeel proces ter besluitvorming worden voorgelegd.

De onderstaande illustratie toont voorts schematisch de samenhang tussen de programmastartarchitectuur, de projectstartarchitecturen en andere referentiekaders.

Figuur 1 Positionering programmastartarchitectuur

1.3 Leeswijzer

Het eerste deel van de programmastartarchitectuur, hoofdstukken 2-4, is gericht op het inzicht geven in de essentie van de modernisering van de GBA. Dit begint in hoofdstuk 2 met een schets van het huidige GBA-stelsel en de onderliggende verantwoordelijkheden die in belangrijke mate de vorm van het huidige GBA-stelsel bepalen. De hieruit voortvloeiende huidige inrichting van ICT-voorzieningen heeft gevolgen, in termen van bijvoorbeeld complexiteit en aanpasbaarheid, die ook in hoofdstuk 2 aan bod komen.

Hoofdstuk 3 beschrijft de doelstellingen, belanghebbenden en wettelijke kaders van mGBA. Enerzijds vanuit de problemen in het huidige GBA-stelsel zoals die in hoofdstuk 2 aan bod komen, maar anderzijds vooral ook vanuit de wens GBA te integreren in het geheel van de eoverheid en daarbinnen plaatsvindende relevante ontwikkelingen.

Hoofdstuk 4 beschrijft vervolgens de contouren waarbinnen een het BRP-stelsel moet worden gerealiseerd om – in lijn met de wettelijke kaders – de doelstellingen optimaal te kunnen ondersteunen en de negatieve gevolgen van de huidige inrichting van het GBA-stelsel weg te nemen.

Het tweede gedeelte van de programmastartarchitectuur – gericht op het inzicht geven in de architectuur van het nieuwe BRP-stelsel – begint met hoofdstuk 5 dat ingaat op de processen en diensten binnen het BRP-stelsel en op de rol van plaatsonafhankelijke dienstverlening en kopiebestanden ten behoeve van de werkprocessen binnen de overheid.

Hoofdstuk 6 beschrijft de globale structuur van ICT-voorzieningen binnen het BRP-stelsel en somt de bijbehorende koppelvlakken op. Onder deze voorzieningen vallen ook 'lokale' voorzieningen bij gemeenten en afnemers.

Hoofdstuk 7 besteedt aandacht aan de relatie tussen de elektronische overheid en de Basisregistratie Personen.

Hoofdstuk 8 beschrijft een aantal dynamische aspecten van de BRP en de werking van het BRP-stelsel, zoals bij gemeentelijke verstrekkingen en bij calamiteiten.

Hoofdstuk 9 geeft richtlijnen voor realisatie, die op het niveau van de programmastartarchitectuur van belang zijn om te komen tot een beheersbaar programma en een goed werkend BRP-stelsel.

Hoofdstuk 10 geeft een overzicht van de gevolgen van het nieuwe BRP-stelsel – en het komen daartoe – voor belanghebbenden zoals geïdentificeerd in paragraaf 3.3.

Hoofdstuk 11 bevat bijlagen met referenties en een woordenlijst.

Bij het schrijven van dit document is ervan uitgegaan dat de lezer enige bekendheid heeft met het GBA-domein en dat niet alle termen hoeven te worden uitgelegd. Extra toelichting kan gevonden worden in de woordenlijst van de Definitiestudie [3].

In de programmastartarchitectuur zijn onderwerpen waarover nog discussie gaande is en waarover nog geen formeel besluit is genomen gemarkeerd zoals hier te zien. Dezelfde markering wordt gebruikt voor onderwerpen waarvoor nog onderzoek gedaan moet worden of waarvoor nog nadere uitwerking moet plaatsvinden.

De inhoud van de programmastartarchitectuur wordt ondersteund met een aantal illustraties. Bij het opstellen van de illustraties is bewust gekozen een informele stijl te hanteren. Dit om enerzijds te voorkomen dat kennis van modelleertechnieken nodig is om de illustraties te begrijpen, anderzijds om het overzichtskarakter van het document verder te benadrukken. De nadere uitwerking van veel van de in dit document beschreven onderwerpen vindt plaats binnen de mGBA-projecten en de daarbij behorende projectstartarchitecturen, met gebruikmaking van de daarvoor geschikte architectuur- en ontwerpmodellen.

1.4 Richting een Basisregistratie Personen

De Wet Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (Wet GBA) – basis voor het GBAstelsel – regelt de registratie van ingezetenen: personen die 'bestendig' in Nederland verblijven en een adres hebben in een gemeente. Op dit moment werkt het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan een wetsvoorstel dat zich óók toelegt op het registreren van gegevens van personen die niet in Nederland verblijven, maar wel een dusdanige relatie met de Nederlandse overheid hebben dat registratie nodig is. Dit wetsvoorstel Wet Basisregistratie Personen (Wet BRP) introduceert één Basisregistratie Personen (BRP), waarin zowel gegevens over ingezetenen als niet-ingezetenen zijn vastgelegd.

Deze programmastartarchitectuur baseert zich op de tekst van het concept wetsvoorstel [10] en de bijbehorende memorie van toelichting [7], zoals in oktober 2009 aan het programma mGBA ter review aangeboden.

Hoewel het wetsvoorstel BRP nog in ontwikkeling is, zijn programma's Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) en mGBA bezig met voorbereidingen voor één Basisregistratie Personen. Programma RNI werkt de structuur en organisatorische vormgeving uit voor nieuwe voorzieningen om persoonsgegevens over niet-ingezetenen op één plaats vast te leggen en te ontsluiten. Programma mGBA richt zich op de voorzieningen die nodig zijn voor de registratie van ingezetenen.

Deze programmastartarchitectuur gaat uit van het delen van voorzieningen door mGBA en

Modernisering GBA

RNI. Dit document beschrijft de huidig voorziene wijze van (technische) samenwerking van RNI en mGBA, maar geeft ook een doorkijk naar verdergaande mogelijkheden voor integratie. Voor verdergaande integratie is aanpassing van de planning en scope van de huidige programma's noodzakelijk.

2 Schets van het huidige GBA-stelsel

Dit hoofdstuk geeft een schets van het huidige GBA-stelsel en de verdeling van verantwoordelijkheden daarbinnen. Deze verdeling bepaalt in belangrijke mate de inrichting van de huidige ICT-voorzieningen. Die inrichting heeft gevolgen, in termen van bijvoorbeeld complexiteit en aanpasbaarheid, die in dit hoofdstuk aan bod komen. De beschrijving van het huidige GBA-stelsel vormt een startpunt voor het beantwoorden van de vraag "wat is de gemoderniseerde GBA en hoe werkt die?" in volgende hoofdstukken.

2.1 Verantwoordelijkheden binnen het huidige GBA-stelsel

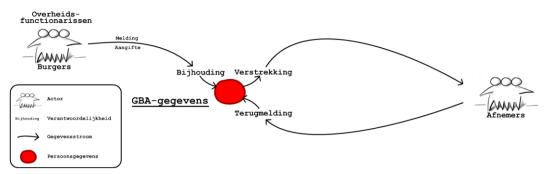
De GBA bevat de persoonsgegevens die nodig zijn voor de uitvoering van overheidstaken. Het GBA-stelsel maakt het aanmaken, bijhouden, gebruiken en corrigeren van deze persoonsgegevens mogelijk. De wettelijke basis voor het huidige GBA-stelsel wordt gevormd door de "Wet Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens" (Wet GBA). Uit deze wet volgen verschillende verantwoordelijkheden, waarvan de drie belangrijkste zijn:

- Bijhouding Het bijhouden van de persoonsgegevens op basis van gebeurtenissen in het leven van de burger. Bij verhuizingen is een burger zelf verplicht de veranderingen in persoonsgegevens als gevolg van deze gebeurtenis aan te geven. Voor andersoortige gebeurtenissen, zoals een huwelijk, geldt dat de betrokken overheidsfunctionaris in Nederland de plicht heeft de gebeurtenissen door te geven zodat de persoonsgegevens aangepast kunnen worden.
- Verstrekking Verschillende (overheids)organisaties hebben voor de uitvoering van hun taken persoonsgegevens nodig en zijn met ingang van 1 januari 2010 verplicht daarvoor de als authentiek aangewezen gegevens in de GBA te gebruiken. Het verstrekken van GBA-gegevens aan afnemers² kan op verschillende manieren gebeuren. Sommige afnemers willen telkens als wijzigingen plaatsvinden de nieuwe gegevens ontvangen, soms is een eenmalige of periodieke selectie van bepaalde gegevens gewenst en soms wil een afnemer 'ad hoc' de persoonsgegevens van een bepaalde burger opzoeken.
- Terugmelding Als een afnemer een aantoonbare reden heeft om te twijfelen aan de correctheid van bepaalde gegevens, dan moet de afnemer een terugmelding doen. Dit ontslaat de afnemer van de verplichting om deze authentieke gegevens uit de basisregistratie te gebruiken.

Afnemers zijn overheidsorganen en 'bijzondere derden', die op grond van een besluit van de minister van BZK gegevens uit de GBA verstrekt mogen krijgen.

NÖA.

Modernisering GBA

Figuur 2 Verantwoordelijkheden binnen het GBA-stelsel

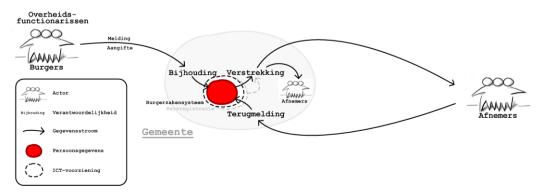
De verantwoordelijkheden zijn hier op hoofdlijnen beschreven. De exacte definities van verantwoordelijkheden, rechten en plichten worden beschreven in de Wet GBA en aanvullende regelgeving.

2.2 Voorzieningen als weerslag van verantwoordelijkheden

In het huidige GBA-stelsel zijn bovenstaande verantwoordelijkheden – en vooral de verdeling daarvan over gemeenten, afnemers en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) – terug te zien in vorm en aard van de ICT-voorzieningen, afspraken en procedures daaromheen.

Het bijhouden van de persoonsgegevens gebeurt dicht bij de burger: de gemeente is verantwoordelijk voor de bijhouding op basis van gebeurtenissen in het leven van de burger en voor het vaststellen en vastleggen van identiteit. De gemeenten zijn bronhouder van de GBA. De focus voor gemeenten ligt dan ook op de bijhouding van de GBA-gegevens waarvoor zij bronhouder zijn en verstrekking aan afnemers hierover. Die afnemers kunnen zich zowel binnen de gemeente zelf als buiten de gemeente bevinden.

Gemeenten hebben hiervoor verschillende ICT-voorzieningen gerealiseerd. Hoewel implementatie van de voorzieningen per gemeente kan verschillen, kennen alle gemeenten (burgerzaken)systemen die medewerkers gebruiken om de GBA-gegevens, waarvoor de gemeente bronhouder is, bij te houden. Vanuit deze systemen, of vanuit andere systemen zoals "kernregistraties" die vanuit deze systemen gevuld worden, kunnen afnemers voorzien worden van de GBA-gegevens. Figuur 3 illustreert de focus van gemeentelijke voorzieningen.

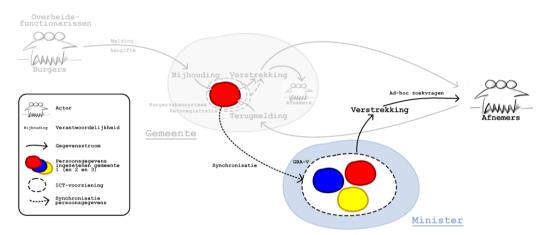

Figuur 3 Focus gemeentelijke GBA-voorzieningen

Pagina 9

Afnemers hebben echter vaak een informatiebehoefte die gemeentegrenzen overstijgt, zoals het opzoeken van de persoonsgegevens van een bepaalde burger waarvan de afnemer op voorhand niet weet in welke gemeente deze woont. Voor de beantwoording van deze 'ad-hoc' zoekvragen van afnemers is daarom de voorziening *GBA-Verstrekkingen* (GBA-V, zie Figuur 4) gecreëerd die de GBA-gegevens uit álle gemeenten bevat. Het Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) beheert GBA-V en verzorgt daarmee – namens de gemeenten – de ad-hocverstrekkingen aan deze afnemers.

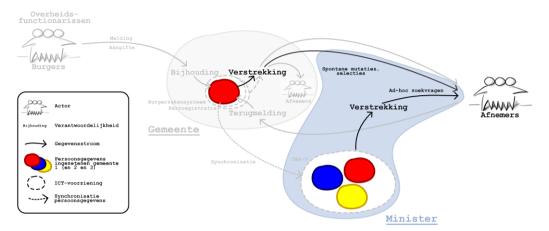
Figur 4 Beantwoording ad-hocvragen over alle GBA-gegevens

Voor de overige soorten verstrekkingen (doorgeven van mutaties, uitvoeren van selecties) is landelijk nog geen voorziening ingericht. Hiervoor hebben gemeenten dan ook ieder voor zich voorzieningen gerealiseerd om – via een GBA-netwerk waarop gemeenten en afnemers kunnen worden aangesloten – bij te kunnen dragen aan de verstrekking van 'hun deel' van de GBA-gegevens aan afnemers, zie Figuur 5. Los van de technische infrastructuur om direct te kunnen communiceren met afnemers, gaat het daarbij om het vastleggen en gebruiken van afnemersindicaties (wie wil wat?), het vastleggen en gebruiken van autorisaties (wie mag wat?), het kunnen uitvoeren van selecties op de GBA-gegevens en het versturen van gewijzigde gegevens of selectieresultaten.

De bevoegdheid tot verstrekken ligt bij gemeenten – immers bronhouder van de GBA-gegevens. De minister van BZK kan echter via autorisatiebesluiten bepalen dat afnemers gegevens mogen ontvangen via het GBA-netwerk en/of GBA-V, waarna gemeenten verplicht zijn mee te werken de verstrekking van GBA-gegevens uit de gemeentelijke systemen technisch mogelijk te maken.

酀

Modernisering GBA

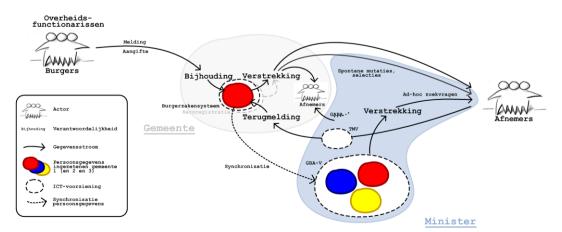
Figuur 5 Alle vormen van verstrekkingen binnen het huidige GBA-stelsel

Overigens kunnen ook gemeenten zelf behoefte hebben om als afnemer op te treden. Als voor de uitvoering van taken persoonsgegevens over personen uit andere gemeente nodig zijn, dan kunnen ook *gemeenten als buitengemeentelijke afnemer (GABA)* door de minister geautoriseerd worden om systematische verstrekkingen te ontvangen.

Naast voorzieningen voor bijhouden en verstrekken bevat het GBA-stelsel ook een voorziening om terugmelding door afnemers aan gemeenten te faciliteren. BPR ontvangt in eerste instantie de terugmeldingen en kijkt of er door andere afnemers al meldingen over hetzelfde onderwerp gedaan zijn. BPR geeft de terugmeldingen – gebundeld, indien mogelijk – door aan de betreffende gemeente als bronhouder, die vervolgens de terugmelding moet verwerken. BPR gebruikt een *terugmeldvoorziening (TMV)* om de verantwoordelijkheid ten aanzien van terugmelden in te vullen.

Agentschap BPR beheert namens de minister van BZK het GBA-stelsel. Dit omvat het beheer van de voorzieningen GBA-V en TMV, van het Logisch Ontwerp (zie de tekst onder figuur Figuur 6) en van bijbehorende procedures, zoals bijvoorbeeld de procedure voor het aansluiten van gemeentelijke systemen. Naast dit beheer verleent BPR diensten aan afnemers (zoals adhocverstrekkingen).

Het resulterende geheel aan voorzieningen binnen het huidige GBA-stelsel is weergegeven in Figuur 6.

Figur 6 Het geheel aan voorzieningen binnen het huidige GBA-stelsel

曔

Modernisering GBA

Aan de basis van de GBA ligt het Logisch Ontwerp, waarin onder andere het GBA-berichtenverkeer, het gegevensmodel, technische applicatie-eisen en procedures zijn uitgewerkt. Het gegevensmodel in het Logisch Ontwerp beschrijft welke gegevens op welke wijze worden vastgelegd en gestructureerd en hoe zij onderling gerelateerd zijn. Het Logisch Ontwerp legt de basis voor de verstrekking aan afnemers, maar ook voor de realisatie van burgerzakensystemen. Marktpartijen bouwen op basis van het Logisch Ontwerp softwarepakketten en bieden die aan gemeenten aan. Wijzigingen in de wet, in een bijhoudingsprocedure, in het GBA-gegevensmodel, in de communicatie en dergelijke leiden tot aanpassing van het Logisch Ontwerp en daarmee tot aanpassing van de burgerzakensystemen.

2.3 Gevolgen van de huidige inrichting van het GBA-stelsel

Deze verdeling van verantwoordelijkheden heeft een aantal gevolgen:

- Omdat gemeenten zelf afnemers voorzien van mutaties en selecties zijn directe verbindingen nodig tussen alle gemeenten en alle afnemers en is, logisch gezien, een netwerk ontstaan waarbij alle betrokkenen elkaar moeten 'kennen'.
- Sommige afnemers krijgen vanuit verschillende gemeenten gegevens verstrekt en moeten deze zelf aggregeren tot een landelijk beeld. Gegevensverstrekking door alle gemeenten vereist inspanning bij afnemers en gemeenten.
- Iedere gemeente moet in haar burgerzakensysteem voorzieningen (indicaties, autorisaties, selecties) laten implementeren om bij te dragen aan de systematische verstrekking aan afnemers. Om te waarborgen dat toch een werkend geheel ontstaat zijn verschillende aanvullende maatregelen nodig:
 - Standaardisatie van onder andere gegevens, berichten en het mechanisme om via een "autorisatietabel" de autorisaties en verstrekkingen te definiëren die door de gemeentelijke voorzieningen geïmplementeerd moeten worden. De standaardisatie heeft een basis in het Logisch Ontwerp en aanvullende stukken.
 - Uitvoering van een uitgebreide "Schouwing en Toetsing"-procedure om te controleren of alle implementaties bij gemeenten – en overigens ook afnemers – voldoen aan de afgesproken standaarden.
- Wijzigingen van het Logisch Ontwerp leiden in de regel tot aanpassing van alle burgerzakensystemen.
- Elk burgerzakensysteem representeert een leverancierspecifieke interpretatie van het Logisch Ontwerp.

Naast de eerder benoemde beheertaken speelt BPR hierdoor ook een rol bij het invulling geven aan de aanvullende maatregelen, bijvoorbeeld door het beheren van de autorisatietabel of het uitvoeren van Schouwing en Toetsing.

In aanvulling op de hierboven beschreven globale gevolgen heeft de huidige inrichting van het GBA-stelsel en de ICT-voorzieningen daarbinnen ook aantal andere problemen tot gevolg:

- De doorlooptijd van sommige typen verstrekkingen is lang en het proces van sommige typen verstrekking is foutgevoelig (dit geldt bijvoorbeeld voor verstrekkingen die zijn gebaseerd op selecties uit alle gemeenten). Dit heeft invloed op de kwaliteit van de verstrekkingen.
- Wijzigingen in de GBA-gegevens bij gemeenten worden met vertraging (van twaalf uren tot aan enkele dagen) doorgegeven aan GBA-V en afnemers. De oorzaak hiervan is gelegen in

de opzet van het GBA-netwerk en de wijze waarop dit gebruikt wordt. Dit leidt bij afnemers tot problemen in de dienstverlening en sluit niet aan bij de verwachting van burgers dat de door hem of haar doorgegeven nieuwe situatie snel beschikbaar is bij de hele overheid.

- Het aansluitproces van afnemers³ op de GBA heeft een lange doorlooptijd. Het duurt momenteel zes tot negen maanden na aanvraag dat afnemers daadwerkelijk gebruik kunnen maken van de koppeling.
- De huidige opzet van de GBA is niet (specifiek) toegesneden op aansluiting op generieke (overheids)voorzieningen en standaarden. Dit is een last voor afnemers die van meerdere basisregistraties gebruik maken.
- De verwachting bestaat dat de kosten voor onderhoud van het GBA-stelsel omlaag kunnen door een andere opzet.

-

³ Afnemers zijn per 1 januari 2010 verplicht tot het gebruik van GBA-gegevens.

3 Programma mGBA

Het programma Modernisering GBA (mGBA) is ingezet om het huidige GBA-stelsel te moderniseren. Het hoofddoel van het programma is de GBA, als onderdeel van de Basisregistratie Personen, goed integreren in het geheel van de e-overheid en daartoe noodzakelijke vernieuwingen in het GBA-stelsel doorvoeren, leidend tot een goed functionerend BRP-stelsel. Dit hoofdstuk werkt dit hoofddoel uit in een aantal concrete doelstellingen voor mGBA.

Het hoofdstuk beschrijft tevens de wettelijke kaders waarbinnen de modernisering plaats moet vinden en de belanghebbenden en belangen waarmee rekening gehouden moet worden.

3.1 Doelstellingen van het programma

De GBA is een essentieel onderdeel van het stelsel van basisregistraties en de modernisering van de GBA past in de visie van de overheid op de doelstellingen van de GBA als een kwalitatief goede basisregistratie [1].

In de adviezen van de commissie Snellen, kabinetsbesluiten en bestuurlijke akkoorden zijn de doelstellingen voor het programma mGBA gedefinieerd. Tezamen moeten deze doelstellingen waarborgen dat het gemoderniseerde BRP-stelsel niet alleen technisch past in het geheel van overheidsvoorzieningen, maar ook een basis legt voor een geïntegreerde dienstverlening aan afnemers en burgers in het kader van e-overheid. Het gemoderniseerde BRP-stelsel moet daartoe ook ontwikkelingen bij gemeenten die hieraan kunnen bijdragen (gemeentelijke samenwerking, plaatsonafhankelijke dienstverlening) ondersteunen en tevens beperkingen in het huidige GBA-stelsel (zie vorige hoofdstuk) wegnemen. Zie voor een overzicht van – en achtergrond bij – de doelstellingen de Definitiestudie [3].

De doelstellingen zijn als volgt te groeperen en samen te vatten:

- Gebruikers van GBA-gegevens kunnen altijd beschikken over actuele en betrouwbare gegevens Dit valt uiteen in drie aspecten: snelheid, toegankelijkheid en kwaliteit.
 - Snelheid De moderne GBA zorgt voor het direct beschikbaar stellen van nieuwe of gewijzigde gegevens.
 - Toegankelijkheid GBA-gegevens, waartoe afnemers geautoriseerd zijn, zullen beschikbaar (toegankelijk) zijn op elk moment dat afnemers daar behoefte aan hebben. Gecombineerd met het vorige punt hebben afnemers dan altijd toegang tot actuele gegevens.
 - Kwaliteit De voorzieningen binnen het GBA-stelsel beschikken over ingebouwde kwaliteitscontroles op consistentie, terugmelding en verstrekking [1].
- Het beheer en onderhoud van het GBA-stelsel moeten goedkoper worden Deze doelstelling valt uiteen in de volgende onderdelen:
 - Flexibele systeemopzet Veranderingen aan systemen binnen het GBA-stelsel moeten goedkoper doorgevoerd kunnen worden. Door systemen modulair op te zetten, zodanig dat iedere module slechts één specifieke, vastomlijnde taak uitvoert, en door heldere en open koppelvlakken te definiëren, zullen benodigde aanpassingen minder impact op de programmatuur hebben en daardoor voordeliger worden. Meer indirect kunnen open koppelvlakken mogelijkheden bieden aan toetredende IT-leveranciers bieden om concurrerende producten te leveren.

Modernisering GBA

- Eenvoudiger bijhouding Vereenvoudiging van de bijhoudingsprocedures, zoals die zijn vastgelegd in het Logisch Ontwerp, leidt tot minder werk en betere kwaliteit; uit beide consequenties volgen lagere kosten. Hierbij dient vermeld te worden dat de bijhoudingsprocedures beïnvloed worden door andere wetten, zoals het Burgerlijk Wetboek.
- Aansluiting bij e-overheidsvoorzieningen Door gebruik te maken van bestaande of nog te ontwikkelen generieke e-overheidsvoorzieningen krijgt het GBA-stelsel geen systeemonderdelen die functioneel gezien meervoudig voorkomen binnen de e-Overheid.
- De GBA ondersteunt gemeentelijke samenwerking Gemeenten willen de mogelijkheid hebben om onderling samenwerkingsverbanden aan te gaan, bijvoorbeeld door het inzetten van een shared-servicecentrum. Deze ontwikkeling heeft betrekking op veel meer zaken dan enkel de GBA en gerelateerde IT-voorzieningen. Desondanks dient bij het ontwerp en de realisatie van GBA-producten rekening gehouden te worden met het gebruik van die producten in samenwerkingsverband.
- De GBA ondersteunt plaatsonafhankelijke dienstverlening De dienstverlening aan burgers is momenteel vaak gebonden aan de gemeente van inschrijving. De overheid wil burgers meer flexibiliteit bieden in de keuze waar zij haar diensten afnemen: plaatsonafhankelijke dienstverlening. De moderne GBA faciliteert deze ontwikkeling.
- De GBA past binnen de e-Overheid Naast het bovengenoemde voordeel van hergebruik van bestaande en nog te verschijnen voorzieningen, is integratie van de GBA binnen de e-Overheid een expliciete doelstelling. De opzet van de GBA moet bijdragen aan een goed werkende e-Overheid.

3.2 Wettelijke kaders

De kaders waarbinnen de ontwikkeling van de moderne GBA plaatsvindt, worden in eerste instantie bepaald door de wetgeving. De huidige Wet GBA en het wetsvoorstel Basisregistratie Personen (BRP) beschrijven de rechten en plichten van betrokkenen in het GBA- en BRP-stelsel en datgene wat de BRP aan gegevens vastlegt.

Een verschil tussen de Wet GBA en de voorgestelde Wet BRP is de verschuiving in verantwoordelijkheden: de minister wordt verantwoordelijk voor de uitvoering van alle verstrekkingen waarover de minister zelf besluit en gemeenten spelen hier geen rol meer in. Een ander verschil komt voort uit het feit dat de Wet BRP plaatsonafhankelijke verstrekking mogelijk maakt. Tot slot introduceert de Wet BRP het concept van een Basisregistratie Personen voor opslag, bijhouding en verstrekking van persoonsgegevens over zowel ingezetenen als niet-ingezetenen. Voor registratie van niet-ingezetenen was tot nu toe nog geen centraal gecoördineerde ICT-ondersteuning beschikbaar. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel [7] zijn de verschillen tussen de huidige Wet GBA en het wetsvoorstel verder uitgewerkt.

Door de aard van de gegevens is er een sterke relatie met de privacybescherming. De Wet GBA (en straks de Wet BRP) stelt specifieke eisen aan welke gegevens worden bijgehouden, hoe lang deze moeten worden bewaard, aan wie welke gegevens mogen worden verstrekt, het recht van de ingeschrevene op inzage en correctie van gegevens, enzovoort.

De processen die gemeenten in het kader van de Burgerlijke Stand uitvoeren, zijn van invloed op de bijhoudingsprocessen van de GBA. Tijdens de specificatie en realisatie van voorzieningen moet het programma mGBA zorgen voor een adequate aansluiting tussen die twee domeinen.

Modernisering GBA

Op dit moment vindt overleg plaats over de integratie van de BasisRegistratie Personen en de Burgerlijke Stand. De ministeries van Justitie en BZK hebben samen met de VNG en de NVVB een programma ingesteld om de realisatie van de doelstellingen van de vereenvoudiging te versnellen en randvoorwaarden op te stellen om uniforme werkwijzen bij gemeenten te begeleiden. Dit programma, "Randvoorwaarden modernisering Burgerlijke Stand", is gestart op 1 januari 2010.

Naast wettelijke kaders zijn afspraken en standaarden op het gebied van interoperabiliteit, zoals vastgelegd in NORA, MARIJ, GEMMA en DigiKoppeling, en aanvullende standaarden van het Forum Standaardisatie aan de orde.

3.3 Belanghebbenden en belangen

De invloedssfeer van de GBA is groot. De inwoners van Nederland hebben een relatie met de GBA en vele organisaties, binnen en buiten de overheid, hebben persoonsgegevens nodig voor hun processen. Er zijn veel belanghebbende partijen.

De belangen zijn groot, omdat het hier om persoonlijke en soms gevoelige informatie gaat, maar ook omdat het gebruiken van actuele en betrouwbare gegevens, onder andere, van belang is voor een goede dienstverlening en opsporing van fraude.

De belanghebbenden zijn in te delen in de volgende groepen: burgers, gemeenten, afnemers, rijksoverheid, beheerorganisatie en, op een bijzondere manier, leveranciers (zie ook het programmaplan [2]).

Burgers

Burgers hebben in een beperkt aantal gevallen direct contact met de GBA (bijvoorbeeld bij aangifte van verhuizing of het ophalen van een uitreksel uit de GBA), maar indirect veelvuldig. De gemeente maakt gebruik van de GBA voor het verifiëren van de identiteit van de burger en het leveren van diensten. Afnemers, zoals belastingdienst en pensioenfondsen, maken gebruik van BRP-gegevens in hun contact met de burger. Voor de burger is het vooral belangrijk dat de overheidsdienstverlening aansluit bij zijn behoeften (gebaseerd op de juiste gegevens, op het juiste moment, op de juiste plaats), maar ook dat zijn privacy is beschermd.

Gemeenten

Met betrekking tot de GBA is de gemeente te verdelen in beheerders/bijhouders van de persoonsgegevens (meestal in de vorm van een dienst 'Burgerzaken') en afnemers van deze gegevens. Zo'n dienst Burgerzaken binnen een gemeente is, onder andere, verantwoordelijk voor het bijhouden en controleren van GBA-gegevens. Veel contacten met de burger vanuit de gemeente vinden plaats via deze dienst, bijvoorbeeld voor het vernieuwen van een rijbewijs of aangifte van een verhuizing. Voor andersoortige gebeurtenissen, zoals een huwelijk, geldt dat de betrokken ambtenaar van de Burgerlijke Stand de gebeurtenissen moet doorgeven, zodat de persoonsgegevens in overeenstemming gebracht kunnen worden.

Andere diensten binnen de gemeente maken gebruik van GBA-gegevens; de gemeente heeft de bevoegdheid gemeentelijke diensten GBA-gegevens te laten muteren.

Op dit moment heeft een beperkt aantal gemeenten toegezegd als inschrijfvoorziening deel te nemen aan de registratie van niet-ingezetenen en een 'RNI-loket' te openen. Niet-ingezetenen kunnen zich hier melden en inschrijving of wijziging van persoonsgegevens verzoeken.

De belangen van de gemeenten liggen bij de wijze waarop de IT-voorzieningen de bedrijfs-

processen ondersteunen en integreren en de kosten die hiermee gemoeid zijn. De gemeente heeft baat bij eenvoudige procedures voor bijhouden en bij een goede integratie van BRP-gerelateerde functionaliteit in hun totale procesondersteuning. Dit omvat ook integratie met processen die veranderen door samenwerkingsverbanden of introductie van plaats-onafhankelijke dienstverlening. Daarnaast is het van belang dat migratie naar nieuwe (versies van) IT-voorzieningen als gevolg van de modernisering van het GBA-stelsel gecontroleerd kan plaatsvinden. Bijhouding en verstrekking van de BRP-gegevens ten behoeve van dienstverlening aan burgers en afnemers of van interne werkprocessen moeten geen hinder ondervinden van deze migratie.

Gemeenten zijn, onder meer, verenigd in de VNG, NVVB, VIAG, VGS en gebruikersverenigingen.

Afnemers

Afnemers zijn overheidsorganisaties en bijzondere derden die gemachtigd zijn om bepaalde BRP-gegevens verstrekt te krijgen voor hun bedrijfsprocessen. Het belang van deze partijen – in dit document voor het gemak alle aangeduid als afnemers – is dat zij voorzien worden in hun informatiebehoefte en de beschikking hebben over actuele, betrouwbare gegevens. Dit uiteraard tegen beperkte investeringen in benodigde voorzieningen en tegen beperkte kosten voor afname. De modernisering van de IT-voorzieningen binnen het GBA-stelsel – en de benodigde migratie als gevolg daarvan – moet gecontroleerd plaatsvinden, zodanig dat de verstrekking van actuele, betrouwbare gegevens aan afnemers niet in gevaar komt.

Afnemers zijn verenigd in het Gebruikersoverleg en de Manifestgroep.

Rijksoverheid

De rijksoverheid is op drie manieren betrokken bij het GBA-stelsel. Enerzijds is de minister van BZK verantwoordelijk voor het GBA-stelsel zelf, anderzijds is de minster gebaat bij een geïntegreerde elektronische overheid. Dit laatste betekent dat e-overheidsvoorzieningen, waaronder de GBA-voorzieningen vallen, op elkaar zijn aangesloten en er geen onnodige dubbelingen van gegevensopslag of functionaliteit voorkomen. Tot slot is de rijksoverheid betrokken als afnemer van BRP-gegevens (zie hierboven).

Beheerorganisatie

Het GBA-stelsel, en later het BRP-stelsel, wordt, namens de minister van BZK, beheerd door agentschap BPR. Het belang van deze organisatie is dat voorzieningen in het BRP-stelsel met behulp van beheerapplicaties en rapportages op verantwoorde wijze te beheren zijn en een soortgelijk belang geldt voor het beheer van het Logisch Ontwerp. Daarnaast is het van belang dat migratie naar een nieuwe situatie gecontroleerd kan plaatsvinden, zodanig dat de dienstverlening aan op het BRP-stelsel aangesloten partijen geen hinder ondervindt.

Aanvullend op de beheeractiviteiten ten behoeve van het BRP-stelsel biedt de beheerorganisatie diensten aan gemeenten en afnemers. Deze diensten hebben betrekking op de consistentie van BRP-gegevens en de verstrekking van BRP-gegevens. De beheerorganisatie heeft daarbij IT-ondersteuning nodig die haar in staat stelt de dienstverleningsafspraken na te komen.

Leveranciers

Leveranciers in het BRP-stelsel, bestaande of nieuwe, leveren producten aan gemeenten en afnemers. Deze producten maken gebruik van de door de overheid geboden koppelvlakken en technische voorzieningen. In het domein van gemeenten zijn de producten vaak direct gekoppeld aan bedrijfsprocessen, bijvoorbeeld in de vorm van 'burgerzakensystemen'.

勴

Modernisering GBA

Naast een evident commercieel belang hebben leveranciers belang bij een heldere afbakening van systeemverantwoordelijkheden. Wat levert het rijk en wat kunnen leveranciers daaraan met producten aanvullen? De heldere afbakening begint in de beschrijving van koppelvlakken en het Logisch Ontwerp.

3.4 Projecten binnen en buiten het programma

Projecten die in het kader van programma mGBA worden uitgevoerd zijn beschreven in het programmaplan [2]. In hetzelfde programmaplan zijn relaties met andere projecten en programma's benoemd. Waar nodig voor de beschrijving van de architectuur van het nieuwe BRP-stelsel zijn in dit document verwijzingen naar (te gebruiken resultaten van) die projecten en programma's opgenomen.

4 Eisen aan de architectuur van de moderne GBA

De voorgaande hoofdstukken hebben een beeld geschetst van de huidige situatie binnen het GBA-stelsel en de doelstellingen van het programma mGBA.

Dit hoofdstuk beschrijft de contouren van de Basisregistratie Personen. De contouren zijn uitgedrukt als architectuurprincipes (genummerd als "Pg.SA.#") van het BRP-stelsel: het BRP-stelsel moet hierbinnen worden gerealiseerd om – in lijn met de herziene wetgeving van de Wet BRP en de eisen uit de Definitiestudie – de doelstellingen optimaal te kunnen ondersteunen en de negatieve gevolgen van de huidige inrichting van het GBA-stelsel weg te nemen. De architectuurprincipes beschrijven het waarom en hoe van de oplossingsrichting die programma mGBA kiest.

De essentie van het gemoderniseerde BRP-stelsel laat zich in zes thema's vangen:

- Centrale voorziening voor verstrekking Het BRP-stelsel maakt een einde aan de situatie waarin de minister autorisatiebesluiten kan afgeven en waarin gemeenten naar aanleiding daarvan vervolgens lokaal hun systemen moeten aanpassen.
- Loskoppelen besluitvorming en verstrekking Besluitvorming over de toestemming voor verstrekkingen moet los staan van de technische voorziening of aansluiting daarop van waaruit verstrekking plaatsvindt.
- Uniforme, centrale bijhouding en standaardisatie Het BRP-stelsel bevat een door het rijk ontwikkelde basisvoorziening die uniforme, centrale bijhouding van en kwaliteitscontrole op BRP-gegevens mogelijk maakt.
- Basisregistratie Personen Er is één Basisregistratie Personen in plaats van een stelsel van gemeentelijke basisadministraties die samen de GBA vormen. Deze basisregistratie geeft toegang tot gegevens van ingezetenen en niet-ingezetenen.
- Flexibele toegang tot BRP-gegevens voor gemeenten In de toekomst moeten burgers en afnemers bij iedere gemeente terecht kunnen voor het verstrekken van gegevens (en diensten daaromheen), ongeacht de gemeente waar de betreffende burger ingeschreven staat.
- Ontwikkeling in samenhang Voor de ontwikkeling en werking van het nieuwe BRP-stelsel is het van belang dat de onderdelen in samenhang worden ontworpen en gerealiseerd. Daarnaast is het van belang dat externe voorzieningen geen 'weet' hebben van de interne opzet, maar aansluiten op een aantal gestandaardiseerde koppelvlakken.

4.1 Centrale voorziening voor verstrekking

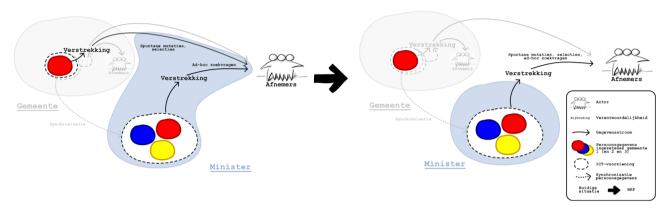
In het huidige GBA-stelsel kan de minister via autorisatiebesluiten aangeven dat afnemers bepaalde gegevens verstrekt mogen krijgen. Vervolgens heeft diezelfde minister geen voorziening beschikbaar om die gegevens dan ook daadwerkelijk aan afnemers beschikbaar te stellen: hiervoor moet de minister gemeenten opdracht geven om de verstrekking van deze gegevens vanuit gemeentelijke systemen mogelijk te maken en uit te voeren. In het huidige GBA-stelsel spelen gemeenten dan ook een verplichte rol bij deze verstrekkingen aan afnemers en moeten ze hier binnen hun systemen speciale voorzieningen voor treffen.

Voor de beantwoording van 'ad-hocvragen' heeft de minister nu al wel beschikking over de voorziening GBA-V (zie hoofdstuk 3). In het nieuwe BRP-stelsel zal de minister van BZK álle

曔

Modernisering GBA

verstrekkingen onder de eigen besluitvorming zelf uitvoeren en dus niet alleen de adhocvragen beantwoorden, maar óók spontane mutaties doorgeven en selecties uitvoeren. Figuur 7 laat deze verschuiving van het uitvoeren van verstrekkingen zien.

Figur 7 Verschuiving van verstrekking onder besluitvorming van de minister

Gemeenten voeren ook in het gemoderniseerde BRP-stelsel verstrekkingen uit. Hoewel afnemers alle door de minister bepaalde verstrekkingen nu van de minister zelf ontvangen – en gemeenten daar niet meer bij betrokken hoeven zijn – kunnen afnemers in bepaalde gevallen óók bij gemeenten gegevens opvragen (zie ook paragraaf 4.2). Het BRP-stelsel wordt dusdanig opgezet dat er – behoudens calamiteiten – geen verschil in gegevenskwaliteit bestaat tussen verstrekkingen door de minister en verstrekkingen door gemeenten.

Deze verschuiving in verantwoordelijkheden betekent dat de vorm en aard van de ICT-voorzieningen en afspraken/procedures daaromheen moeten en kunnen veranderen. De benodigde voorzieningen worden zodanig opgezet dat een eventuele toekomstige verschuiving in verantwoordelijkheden niet direct leidt tot grote systeemtechnische problemen.

Pg.SA.1 Alle ICT-voorzieningen die nodig zijn om verstrekkingen op basis van de besluitvorming door de minister mogelijk te maken worden in een centraal gepositioneerde voorziening samengebracht.

Dit betekent dat voor alle afnemers en alle gemeenten er één loket komt voor de afname van persoonsgegevens onder verantwoordelijkheid van de minster.

Pg.SA.2 De centrale voorziening biedt afnemers alle vormen van verstrekkingen die zij nu ook krijgen, waarbij het bereik niet is beperkt tot individuele gemeenten, maar alle geregistreerde ingezetenen en niet-ingezetenen omvat.

Deze eis heeft een aantal consequenties:

- De centrale voorziening moet de identiteit en het toegestane gegevensgebruik van afnemers kunnen vaststellen met betrekking tot alle vormen van verstrekking.
- De verbinding die bestaat tussen alle gemeenten en alle afnemers is niet langer nodig voor de verstrekkingen onder besluitvorming van de minister.
- Afnemers kunnen geaggregeerde gegevensverzamelingen (landelijk, gemeentegrens overschrijdend) krijgen.
- Gemeentelijke voorzieningen hoeven niet langer te voorzien in faciliteiten (zoals afnemersindicaties, autorisaties, selecties) om bij te kunnen dragen aan 'spontane

勴

Modernisering GBA

mutaties' en 'selecties' die onder besluitvorming van de minister verstrekt worden aan afnemers.

- Omdat de stelselbeheerder in de toekomstige situatie alle verstrekkingen namens de minister uitvoert, zal de beheerorganisatie aanvullende diensten moeten verlenen aan afnemers en gemeenten.
- De doorlooptijd van sommige typen verstrekkingen is onafhankelijk van de implementatie in gemeenten.
- Wijzigingen in het toegestane gegevensgebruik of de definitie van selecties van gegevens worden slechts op één plaats doorgevoerd; dit leidt tot een goedkoper onderhoud van het BRP-stelsel.
- Pg.SA.3 Gemeenten moeten eenvoudig technisch kunnen aansluiten op de Basisregistratie en eenvoudig toegang krijgen tot de BRP-gegevens.

Deze eis biedt voor gemeenten vergelijkbare voordelen zoals hierboven genoemd voor andere afnemers. Daarnaast is dit essentieel voor plaatsonafhankelijke dienstverlening, waarvoor toegang tot alle BRP-gegevens voor alle gemeenten van belang is. Voor gebruik van BRP-gegevens binnen de gemeenten kunnen gemeenten gebruik maken van daarvoor gerealiseerde Aanvullende Modules (zie 4.3).

Uit het feit dat de landelijke bron met gegevens en de verstrekkingsvoorziening centraal gepositioneerd zijn en noodzakelijk zijn voor een groot aantal bedrijfsprocessen volgt de volgende architectuureis⁴:

Pg.SA.4 De verstrekkingsvoorziening biedt hoge beschikbaarheid, prestatie en beveiliging die hoort bij een dergelijk gevoelig en belangrijk systeem.

4.2 Loskoppelen besluitvorming en verstrekking

Over de beoogde interpretatie van het begrip 'verstrekkingen' en de verschillende varianten van verstrekkingen zoals die in de het wetsvoorstel BRP nu gedefinieerd worden is momenteel overleg tussen programma mGBA en het ministerie van BZK (beleidsmedewerkers en wetgevingsjuristen) gaande. De volgende tekst geeft het huidige begrip van programma mGBA weer.

Het voorstel Wet BRP [10] doet uitspraken over wie besluit over de toestemming voor verstrekkingen (*autorisatie*), maar niet over de technische voorziening – of aansluiting daarop – van waaruit verstrekking plaatsvindt. Dit wijkt af van de huidige beheerpraktijk, waarin het begrip autorisatie niet alleen gaat over de toestemming tot gebruik van gegevens, maar juist ook over het aansluiten van afnemers op de IT-voorzieningen uit het BRP-stelsel.

Het wetsvoorstel gaat uit van de volgende vormen van verstrekking:

• De verstrekking door de minister – verstrekkingen waarvoor de minister verantwoordelijk is en waarover de minister zelf controle houdt, in het wetsvoorstel systematische verstrekkingen genoemd. Deze verstrekkingen kunnen gegevens van personen uit alle gemeenten en van niet-ingezetenen betreffen, de vastlegging van de toestemming tot gebruik is een autorisatiebesluit van de minister.

⁴ Zie ook Definitiestudie PRC07.

Modernisering GBA

- De verstrekking door de colleges van burgemeester en wethouders verstrekkingen die door alle colleges van Burgemeester en Wethouders kunnen plaatsvinden. Deze verstrekkingen kunnen gegevens van personen uit alle gemeenten en van niet-ingezetenen betreffen, de vastlegging van de toestemming tot gebruik is een autorisatiebesluit van een college van B&W. Deze dus plaatsonafhankelijke verstrekkingen kunnen slechts binnen kaders van de wet en lagere regelgeving plaatsvinden: bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald wanneer het college moet weigeren omdat de verstrekking op basis van een besluit van de minister moet plaatsvinden.
- De verstrekking door het college van burgemeester en wethouders van de bijhoudingsgemeente – verstrekkingen die niet binnen één van bovenstaande categorieën vallen, in dit document verder lokale verstrekkingen genoemd. Hierover kunnen gemeenten – alleen voor zover het gegevens over de eigen ingezetenen betreft – zelf iets regelen. De voorwaarden voor verstrekkingen worden in een gemeentelijke verordening vastgelegd.

Het wetsvoorstel introduceert deze drie categorieën, maar zegt niet waar verstrekkingen inhoudelijk aan moeten voldoen om tot een categorie te behoren. Een algemene maatregel van bestuur moet daar straks wel uitspraken over doen. Dit geeft de flexibiliteit om die afweging of regelgeving aan te passen zonder dat daarvoor de wet gewijzigd hoeft te worden. Het is overigens niet de bedoeling dat hiermee de mogelijkheid geboden wordt om verstrekkingen willekeurig waar aan te vragen: de algemene maatregel van bestuur moet ervoor zorgen dat een bepaalde verstrekking valt onder één van de soorten.

Het wetsvoorstel laat vrij hoe een bepaalde soort verstrekking technisch gerealiseerd wordt. Naast wetgeving zijn daarom aanvullende afspraken nodig over hoe de gevraagde gegevens uitgeleverd worden. Ook voor verstrekkingen waarover een gemeente besluit zou bijvoorbeeld de centrale voorziening uit het BRP-stelsel gebruikt kunnen worden – de wet legt hier geen beperking aan op.

Pg.SA.5 De centrale verstrekkingsvoorziening moet het mogelijk maken om gegeven een autorisatiebesluit (systematisch, plaatsonafhankelijk óf lokaal) gegevensuitlevering via de centrale voorzieningen te faciliteren.

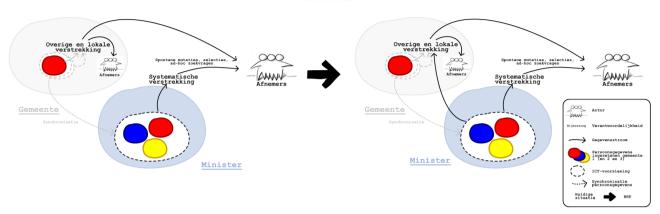
Uiteraard vergt dat afspraken en procedures over identificatie en (technische) aansluiting van degene aan wie verstrekt wordt, maar in dat aansluitingsproces speelt de vraag of gegevens verstrekt mogen worden geen rol meer.

Gevolgen hiervan zijn:

- De centrale voorziening is geschikt voor alle vormen van verstrekkingen;
- Gemeenten kunnen voor lokale verstrekkingen, voor zover die betrekking hebben op BRPgegevens, gebruik maken van de centrale voorziening en hoeven hiervoor nauwelijks eigen IT-voorzieningen in te richten. Indien niet BRP-gegevens meeverstrekt moeten worden, kunnen alsnog specifieke voorzieningen noodzakelijk zijn;
- Voor afnemers maakt het soort verstrekking niet uit voor de wijze waarop gegevens ontvangen worden: alle soorten verstrekkingen kunnen via de centrale voorziening (en de daaromheen ingerichte dienstverlening) uitgeleverd worden.

嬔

Modernisering GBA

Figuur 8 Centraal faciliteren van alle soorten verstrekkingen

De tijd tussen aanvraag en daadwerkelijke gegevensverstrekking wordt bepaald door de tijd die besluitvorming/autorisatie en uitlevering van gegevens samen in beslag nemen.

Pg.SA.6 Procedures en techniek rond aansluiting van afnemers op de centrale verstrekkingsvoorziening moeten snelle verstrekking mogelijk maken.

4.3 Uniforme, centrale bijhouding en standaardisatie

In het huidige GBA-stelsel hebben gemeenten verschillende burgerzakensystemen. Om te zorgen dat deze systemen gezamenlijk als onderdeel van GBA-stelsel functioneren zijn allerlei procedurele afspraken nodig. Kwaliteitsborging van persoonsgegevens is in de verschillende systemen verschillend geïmplementeerd en kan – logischerwijs – alleen gebaseerd zijn op gegevens van de eigen ingezetenen. Gebruik van verschillende systemen kan samenwerking tussen gemeenten bemoeilijken.

Het nieuwe BRP-stelsel voorziet in uniformering van een deel van de gemeentelijke ICT-ondersteuning: ondersteuning die noodzakelijk is voor de bijhouding van gegevens uit de basisregistratie. Het Rijk ontwikkelt hiervoor één uniforme voorziening waarvan alle gemeenten gebruik maken. Om de functionaliteit van de uniforme voorziening binnen de specifieke gemeentelijke processen te kunnen gebruiken kunnen gemeenten zelf 'Aanvullende Modules' realiseren.

Pg.SA.7 Alle mutaties op gegevens uit de BRP, zoals nodig voor de ondersteuning van de bijhoudingsprocessen binnen gemeenten en RNI-loketten, vinden plaats via een uniforme bijhoudingsvoorziening. Deze voorziening is verantwoordelijk voor het bewaken van de consistentie van gegevens.

De uniforme, door het Rijk beschikbaar gestelde voorziening biedt de volgende elementen:

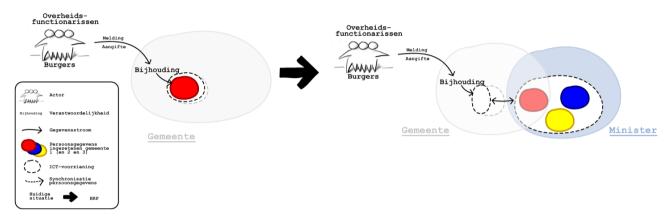
- De kwaliteit van BRP-gegevens wordt op een uniforme wijze gecontroleerd. De ingebouwde consistentie- en plausibiliteitscontroles zorgen hiervoor.
- Wijzigingen in het Logisch Ontwerp hoeven veelal slechts eenmaal en op één plaats te worden doorgevoerd.
- De uniforme bijhoudingsvoorziening ondersteunt gemeentelijke samenwerking. Het feit dat alle gemeenten dezelfde uniforme voorziening gebruiken, maakt dat bij samenwerking er geen problemen ontstaan door verschillen in de ICT-ondersteuning voor bijhouding.

曔

Modernisering GBA

Pg.SA.8 De bijhoudingsvoorziening is centraal gepositioneerd.

Er komt één landelijke bron met per gemeente opgeslagen de gegevens van de basisregistratie personen [9]. De centrale positionering biedt synergievoordelen met de centrale verstrekkingsvoorziening en terugmeldvoorziening; het feit dat al deze voorzieningen zijn gecentraliseerd maakt verschillende optimalisaties mogelijk. Er zijn andere voordelen – zo hoeft bij aanpassing van de voorziening maar op één plek een nieuwe versie van het systeem uitgerold te worden. Het rapport dat naar aanleiding van een onderzoek naar de positionering van de uniforme bijhoudingsvoorziening is verschenen [8] geeft een overzicht van voordelen ten opzichte van andere alternatieven.

Figuur 9 Een centrale, uniforme kern voor bijhouding

- Pg.SA.9 De bijhoudingsvoorziening stelt gemeenten in staat om hun verantwoordelijkheid als bronhouder te nemen.
- Pg.SA.10 De bijhoudingsvoorziening biedt hoge beschikbaarheid, prestatie en beveiliging die hoort bij een dergelijk gevoelig en belangrijk systeem.

Overigens is besloten [9] dat in de overgang van de huidige burgerzakensystemen naar het gebruik van een uniforme, centrale bijhoudingsvoorziening gemeenten de mogelijkheid geboden wordt om – onder voorwaarden, zie 6.4.2 – ook een lokale variant van de centrale voorziening ter beschikking te krijgen. Het besluit geeft aan dat gemeenten aansluiten op de centrale voorziening, maar zo nodig nog gebruik kunnen maken van de lokale variant. De lokale variant is beperkt tot gegevens over de eigen ingezetenen.

Voorkomen moet worden dat onnodig dubbele investeringen door gemeenten en rijk zullen worden gedaan. Daarom wordt ook de lokale voorziening door het Rijk gerealiseerd en ter beschikking gesteld aan gemeenten die dat willen; gemeenten kunnen zelf geen aanpassingen doorvoeren aan deze lokale voorziening.

- Pg.SA.11 De koppelvlakken van Lokaal-BRP zijn functioneel gelijk aan en een afgeleid van die van de centrale voorziening.
- (Zie 6.4.2 voor meer informatie over Lokaal-BRP.)

勴

Modernisering GBA

4.4 Basisregistratie Personen

Het wetsvoorstel BRP [10] introduceert een Basisregistratie Personen. Die basisregistratie bevat persoonsgegevens over zowel ingezetenen als niet-ingezetenen. Vooralsnog is de realisatie van de BRP belegd in twee programma's: programma mGBA realiseert een BRP-stelsel voor opslag, bijhouding en verstrekking van gegevens over ingezetenen, programma Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) realiseert nieuwe voorzieningen [6] om persoonsgegevens over niet-ingezetenen op één plaats vast te leggen en te ontsluiten.

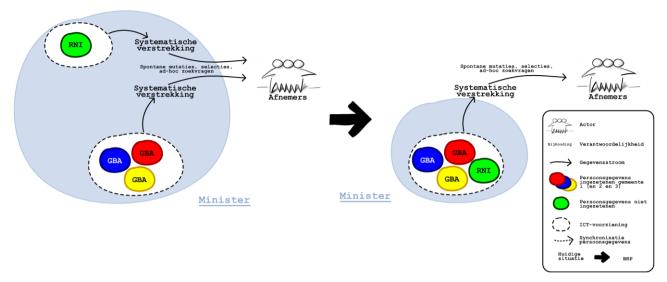
Voor bijhouding van persoonsgegevens is het onderscheid tussen ingezetene of nietingezetene relevant. Voor niet-ingezetenen zijn meerdere partijen verantwoordelijk voor bijhouding. De bijhoudingsprocessen zijn niet op alle vlakken gelijk aan die van ingezetenen. Voor verstrekking van persoonsgegevens is het onderscheid minder relevant of zelfs onwenselijk: invoering van een basisregistratie voor niet-ingezetenen naast de GBA moet voor afnemers niet (opnieuw) leiden tot een situatie waarbij persoonsgegevens uit meerdere bronnen verkregen en samengevoegd moeten worden.

Pg.SA.12 Voor afnemers moeten het GBA- en het RNI-stelsel zich gedragen als één basisregistratie personen.

Dit betekent:

- Er moet één centrale voorziening gerealiseerd worden voor verstrekking van persoonsgegevens.
- De centrale verstrekkingsvoorziening heeft beschikking over de meest recente persoonsgegevens van ingezetenen en niet-ingezetenen. Zowel de voorzieningen die binnen programma mGBA worden gerealiseerd als die binnen programma RNI worden gerealiseerd moeten voorzien in faciliteiten die mutaties als gevolg van de bijhouding van persoonsgegevens zonder vertraging beschikbaar maken voor de centrale verstrekkingsvoorziening.
- mGBA en RNI zijn gebaseerd op één Logisch Ontwerp BRP om verschillen in gegevensinterpretatie te voorkomen en uitwisseling van persoonsgegevens tussen GBA en RNI zonder gegevensverlies mogelijk te maken.

Modernisering GBA

Figur 10 Eén centrale voorziening voor verstrekking van alle persoonsgegevens

De (planning van de) programma's mGBA en RNI worden vergaand op elkaar afgestemd. Dit betekent dat sterkere integratie tussen beide programma's – bijvoorbeeld in de vorm van gemeenschappelijke voorzieningen voor bijhouding of gegevensopslag – mogelijk is.

4.5 Flexibele toegang tot BRP-gegevens voor gemeenten

De ontwikkelingen rondom plaatsonafhankelijke dienstverlening hebben tot doel de burger meer mogelijkheden te geven om zaken te doen met de overheid. Momenteel zijn burgers nog in veel gevallen verplicht om naar de gemeente van inschrijving te gaan (de 'bijhoudingsgemeente'); bij plaatsonafhankelijke dienstverlening kunnen burgers voor verschillende zaken ook bij andere gemeenten terecht. Het wetsvoorstel Wet BRP beperkt dit vooralsnog tot zaken die alleen de verstrekking van gegevens betreffen; voor zaken die resulteren in de bijhouding van gegevens kunnen burgers zich ook onder de Wet BRP nog altijd alleen tot de bijhoudingsgemeente richten.

Om plaatsonafhankelijke dienstverlening/verstrekking te kunnen aanbieden, moeten gemeenten in ieder geval alle BRP-gegevens kunnen raadplegen. Een centrale, landelijke bron van persoonsgegevens, waarop alle gemeenten zijn aangesloten, voorziet in die behoefte. Voor diensten waarvoor enkel raadpleging nodig is, zijn geen aanvullende afspraken tussen gemeenten nodig. De exacte kaders waarbinnen dit gebruik van gegevens door andere gemeenten dan de bijhoudingsgemeente kan plaatsvinden moeten nog worden bepaald in regelgeving aanvullend op de Wet BRP; van een onbeperkte autorisatie van de gemeenten op alle gegevens voor alle taken zal geen sprake zijn.

- Pg.SA.13 Alle gemeenten kunnen via de centrale voorziening altijd alle BRP-gegevens en bijbehorende, elektronische beschikbare brondocumenten raadplegen.
- Pg.SA.14 De centrale voorziening voorziet in opslag van elektronische brondocumenten (digitaal dossier).

De opslag van brondocumenten is onderwerp van nadere discussie, waarna de uiteindelijke technische uitwerking in de projecten bepaald zal worden. Opslag is nodig voor de uitwisseling tussen RNI (Definitiestudie GEG07) en GBA voor de ondersteuning

Modernisering GBA

van RNI in het algemeen. Hoewel deze eis volgt uit de doelstellingen, is die als zodanig niet eerder expliciet in overzichten voorgekomen; na afronding van de discussie zal de eis afzonderlijk voorgelegd worden aan de stuurgroep mGBA.

De gegevens die de BRP over een burger administreert, vallen altijd onder de verantwoordelijkheid van de gemeente waar die burger is ingeschreven. Voor gemeenten bestaat echter de mogelijkheid om – binnen de daarvoor al bestaande en in het kader van het wetsvoorstel Wet BRP eventueel aan te vullen of bij te stellen kaders uit wet- en regelgeving – onderling afspraken te maken over de uitvoering van processen, waarbij de ene gemeente bevoegd is gegevens van personen uit een andere gemeente te bewerken, zonder dat daarbij een verschuiving van verantwoordelijkheden optreedt. Zo kunnen samenwerkende gemeenten ook daadwerkelijk de diensten aan het loket op elkaar afstemmen en uniformeren, maar kunnen burgers ook altijd terecht bij hun bijhoudingsgemeente om verhaal te halen.

Pg.SA.15 De koppelvlakken van de BRP-voorzieningen zijn voorbereid op samenwerking tussen gemeenten.

De huidige GBA-wet kent beperkingen met betrekking tot bepaalde vormen van gemeentelijke samenwerking. De nieuwe Wet BRP, nu in consultatie, zal een aantal of alle beperkingen oplossen.

Technisch gezien, betekent het bovenstaande principe dat diensten, functies en koppelvlakken er niet bij voorbaat vanuit mogen gaan dat de gemeente die een mutatie wil uitvoeren ook daadwerkelijk de bijhoudingsgemeente is. Of de wijziging kan plaatsvinden hangt af van de autorisaties van en samenwerkingsafspraken tussen gemeenten.

Pg.SA.16 De BRP maakt het mogelijk dat gemeenten elkaar – op basis van afspraken binnen de kaderstelling van wet- en regelgeving – autoriseren voor het bewerken van BRP-gegevens. De BRP biedt diensten ter ondersteuning hiervan. De verantwoordelijkheid voor de bijhouding verschuift daarmee niet en berust uitsluitend bij de bijhoudingsgemeente.

Het onderscheid tussen raadplegen en wijzigen van BRP-gegevens is voor burgers niet altijd evident of relevant en zou de kwaliteit van de dienstverlening niet in de weg mogen staan. De weg die de overheid inslaat met de plaatsonafhankelijke dienstverlening leidt tot meer mogelijkheden voor burgers om zaken te regelen, maar ook tot aanvullende vereisten voor de Basisregistratie Personen.

De BRP is flexibel in het beheer van autorisaties. Wie waarvoor geautoriseerd kan en mag worden, volgt direct uit wet- en regelgeving. In alle gevallen moet de overheid aan burgers kunnen aantonen dat er zorgvuldig met persoonsgegevens is omgegaan en dat altijd duidelijk is waar en op welke gronden gegevens zijn gewijzigd.

Pg.SA.17 Het is altijd te achterhalen wie op welke gronden een bewerking van BRP-gegevens heeft uitgevoerd.

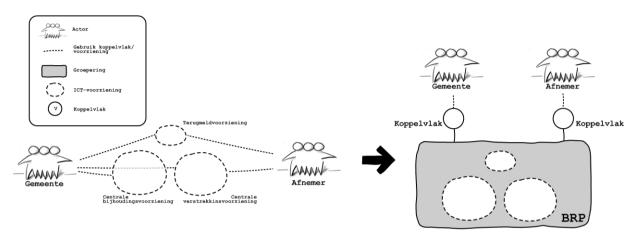
4.6 Ontwikkeling in samenhang

De Wet BRP gaat uit van één conceptuele 'Basisregistratie Personen' (BRP) die de gegevens van ingezetenen en niet-ingezetenen registreert. In praktijk zal deze BRP bestaan uit een aantal voorzieningen. Dit BRP-stelsel van voorzieningen sluit aan bij de rechten en plichten die de wet vastlegt voor de verschillende belanghebbenden en ondersteunt diezelfde belanghebbenden bij het uitvoeren van hun taken.

勴

Modernisering GBA

De BRP biedt hiertoe koppelvlakken aan gemeenten, afnemers en de beheerder van het BRP-stelsel. De ICT-voorzieningen binnen het BRP-stelsel zorgen voor concrete invulling en uitvoering van de benodigde functionaliteit zoals die via deze koppelvlakken ontsloten wordt. Vanuit het perspectief van gemeenten en afnemers, die aansluiten op één of meer van de gestandaardiseerde koppelvlakken, is het feitelijk niet relevant uit welke voorzieningen de BRP intern bestaat. Deze partijen sluiten met hun eigen ICT-voorzieningen niet aan op één van de afzonderlijke ICT-voorzieningen uit het BRP-stelsel, maar gebruiken de diensten zoals die door de koppelvlakken beschikbaar worden gesteld.

Figur 11 Aansluiten op koppelvlakken in plaats van op voorzieningen

De koppelvlakken zijn open en gestandaardiseerd. De functionaliteit die door deze koppelvlakken wordt geboden, geeft toegang tot de bedrijfsregels, zoals die volgen uit de wet en het Logisch Ontwerp. Dit betekent dat de BRP meer is dan een 'database met een schil'. De koppelvlakken zijn onafhankelijk van de onderliggende technologie of de specifieke inrichting van de ICT-voorzieningen opgezet, zodat de impact van technologische veranderingen beperkt blijft. Deze ontkoppeling vergroot de onderhoudbaarheid van de voorzieningen. Als in de toekomst bijvoorbeeld een andere voorziening gebruikt wordt om bepaalde diensten te realiseren, dan ondervinden de aangesloten partijen daarvan geen hinder.

- Pg.SA.18 De Basisregistratie Personen wordt ontsloten via koppelvlakken.
- Pg.SA.19 De koppelvlakken van de Basisregistratie Personen zijn onafhankelijk van de onderliggende technologie.
- Pg.SA.20 Er bestaat geen functionele overlap in de koppelvlakken van de Basisregistratie Personen.
- Pg.SA.21 Er is één Logisch Ontwerp voor de Basisregistratie Personen, dat als basis dient voor de definitie van de BRP-koppelvlakken. Daarbij beschrijft het Logisch Ontwerp waar een koppelvlakdefinitie aan moet voldoen en hoe toevoegingen of wijzigingen aan de koppelvlakken tot stand komen.

De BRP staat niet op zichzelf. Er zijn andere voorzieningen binnen de e-Overheid waarmee de BRP moet (gaan) samenwerken, bijvoorbeeld op het gebied van geüniformeerde levering door alle basisregistraties via DigiLevering, zie hoofdstuk 7 over de aansluiting bij de e-overheid. Daarnaast is de BRP onderdeel van een keten die begint en eindigt bij burgers. Om de ontwikkeling van de benodigde ICT-voorzieningen gecontroleerd en effectief te laten plaats-

vinden, gebruikt het programma mGBA een omgeving waarbinnen alle voorzieningen in samenhang met elkaar beproefd kunnen worden⁵.

⁵ Deze omgeving heet 'Modernodam'.

5 Processen en diensten

De BRP biedt koppelvlakken aan gemeenten, afnemers en de beheerder van het BRP-stelsel. Welke koppelvlakken de BRP moet leveren hangt voor een groot deel af van de processen bij deze partijen. De informatiebehoefte, taken en procedures binnen die processen bepalen immers de benodigde dienstverlening van de BRP en deze benodigde dienstverlening bepaalt vervolgens de functionaliteit die de koppelvlakken van de BRP moeten leveren. De benodigde dienstverlening hangt overigens niet alleen af van de processen die ondersteund moeten worden – ook keuzes rond de wijze van ondersteunen kunnen bepaalde diensten vereisen.

Dit hoofdstuk beschrijft achtereenvolgens de te ondersteunen processen, keuzes in de wijze van ondersteunen en de daaruit volgende benodigde dienstverlening. Nadere uitwerking van de processen en diensten vindt plaats in de betreffende mGBA-projecten en de daarbij behorende projectstartarchitecturen.

5.1 Processen rond de BRP

De processen bij gemeenten, afnemers en de beheerder van het BRP-stelsel zijn op te delen in een aantal categorieën:

- 1. Bijhoudingsprocessen Processen die aanpassingen in de persoonsgegevens tot gevolg hebben vinden plaats bij de gemeente (in het geval van ingezetenen) of bij 'RNI-loketten' (in het geval van niet-ingezetenen, in opdracht van de minister). Een deel van deze processen volgt direct uit een verzoek of melding van een persoon (inschrijving, aangifte geboorte, geheimhoudingsverzoek, verzoek om Nederlandse nationaliteit, et cetera) of een melding óver een persoon (verblijfstitel, naturalisatie, et cetera). Een ander deel van deze processen volgt uit administratieve procedures, bijvoorbeeld met betrekking tot correctie van fouten of uitvoering van een onderzoek.
- 2. Processen die BRP-gegevens gebruiken Er zijn allerlei processen die bij uitvoering persoonsgegevens nodig hebben. Die, anders gezegd, de BRP raadplegen. Deze zijn zowel bij gemeenten (bijvoorbeeld het afgeven van een rijbewijs) als afnemers (bijvoorbeeld het controleren van de huwelijkse staat) te vinden.
 - a. *raadplegen:* deze vorm van gebruik is ten behoeve van bijhouding; de autorisatie om te mogen bijhouden impliceert automatisch recht op ontvangst van BRP-gegevens en inzage in bijbehorende brondocumenten.
 - b. *verstrekken:* deze vorm van gebruik voor alle organisaties of organisatieonderdelen die geen verantwoordelijkheid voor bijhouding hebben en die expliciet geautoriseerd moeten worden voor de toegang tot (bepaalde) BRP-gegevens. Alle daadwerkelijke verstrekkingen zijn herleidbaar of geadministreerd (protocollering).
- 3. *Processen die de kwaliteit van BRP-gegevens bewaken* In deze categorie gaat het om processen die de consistentie, plausibiliteit en de kwaliteit van de BRP bewaken. Agentschap BPR voert deze processen uit.
- 4. Beheer- en dienstverleningsprocessen Om het BRP-stelsel correct en effectief te laten werken, zijn er processen nodig die ervoor zorgen dat aangesloten partijen de juiste gegevens krijgen, op het juiste moment en op de juiste wijze. De processen vallen uiteen in twee categorieën: processen die de operatie van het BRP-stelsel waarborgen (technisch beheer) en processen die de dienstverlening aan afnemers invullen. Op dit moment zijn

曔

Modernisering GBA

- deze processen verdeeld over gemeenten en agentschap BPR, maar door de modernisering zullen de meeste onder verantwoordelijkheid van agentschap BPR vallen.
- 5. Terugmeldingsprocessen Terugmeldingsprocessen volgen uit de wettelijke verplichting voor afnemers om vermeende fouten in verstrekte gegevens door te geven aan de bronhouder. Deze processen hebben raakvlakken met de bovenstaande processen. Incorrecte gegevens worden in de regel gevonden tijdens het gebruik van BRP-gegevens en kunnen leiden tot een bijhoudingsproces. Voor terugmeldingsprocessen bestaan afspraken binnen het stelsel van basisregistraties.
- 6. *Autorisatieprocessen* Deze processen hebben betrekking op het verlenen van formele toestemming tot het ontvangen van persoonsgegevens.

5.2 Wijze van ondersteunen

De processen bij gemeenten, afnemers en de beheerder van het BRP-stelsel kunnen op verschillende manieren met diensten ondersteund worden. Ten aanzien van de wijze van ondersteunen is daarom een aantal keuzes gemaakt.

5.2.1 BRP-gegevens en andere gegevens

Pg.SA.22 De BRP bevat alleen de in de betreffende wetgeving vastgelegde soorten persoonsgegevens.

De BRP zorgt voor de vastlegging van persoonsgegevens, zoals in de Wet BRP bepaald. Voor een volledige dienstverlening aan burgers en bedrijven zijn meer gegevens nodig (bijvoorbeeld een e-mailadres) dan in de BRP vastgelegd worden. Deze vallen onder het dienstverleningsconcept en niet onder het BRP-stelsel. Aangesloten organisaties zijn zelf verantwoordelijk daaraan invulling te geven; koppeling met BRP-gegevens kan op basis van BSN.

Pg.SA.23 De BRP kan worden gekoppeld met andere gegevensbronnen ten behoeve van dienstverlening.

Vanaf 2015 worden gemeenten, volgens het Antwoord©-concept, het eerste aanspreekpunt voor burgers, bedrijven en instellingen. Iedere gemeente geeft invulling aan een klantcontact-centrum, maar zal in bepaalde gevallen moeten doorverwijzen naar andere overheids-organisaties. Bij deze vorm van dienstverlening is enerzijds het gebruik van actuele BRP-gegevens (en dus ook de toegang daartoe) van belang, maar anderzijds zullen organisaties mogelijk meer willen uitwisselen dan enkel BRP-gegevens. Het zijn ontwikkelingen als deze die op termijn de grens van de BRP kunnen veranderen.

Het BRP-stelsel zal zoveel mogelijk aansluiten op beschikbare generieke vormen van ontsluiting, zoals in het project Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties (GOB) wordt vormgegeven. Gedurende de loop van het programma mGBA zal nauw worden samengewerkt met de GOB.

5.2.2 Informatiediensten

Oorspronkelijk is de GBA een leverancier van gegevens. Een afnemer die de vraag moet beantwoorden of een persoon gehuwd is, ontvangt alle huwelijksgegevens, inclusief historie, en moet uit die gegevens afleiden of de betreffende persoon op de peildatum inderdaad gehuwd was of niet. Een afnemer die een groep personen wil aanschrijven, ontvangt alle

Modernisering GBA

naams- en adresgegevens van die groep personen uit de GBA en moet vervolgens zelf de juiste naam en het adres voor verzending samenstellen. Een organisatie die moet vaststellen of een persoon de Nederlandse nationaliteit heeft, ontvangt alle nationaliteiten, terwijl een 'ja/nee-antwoord' voldoende zou zijn.

In een aantal gevallen zal een afnemer behoefte hebben aan de volledige verzameling gegevens, maar in andere gevallen juist niet. De BRP maakt hiervoor de stap naar het leveren van 'informatiediensten'. Deze diensten moeten aansluiten op de concrete behoefte van de afnemer.

De redenen voor deze richting zijn meervoudig:

- Afnemers worden door de levering van gegevens gedwongen bewerkingen uit te voeren en daarvoor vaak eigen voorzieningen te realiseren. Het bieden van de juiste informatiediensten kan deze noodzaak wegnemen.
- Alle afnemers moeten de transformaties zelf uitvinden en steeds opnieuw uitvoeren. Het bieden van informatiediensten met standaard transformaties is een efficiëntere inzet van overheidsmiddelen.
- Elke bewerking van BRP-gegevens kan leiden tot fouten of onderling afwijkende interpretaties. Het bieden van standaard diensten draagt bij aan een overheid die op basis van uniforme bedrijfsregels werkt. Het BRP-stelsel kan dan eigenaar worden van een aantal vaste, gestandaardiseerde afleidingsregels (bijvoorbeeld het vaststellen of iemand ingezetene is van de Europese Unie).
- Beantwoording van een informatievraag (gehuwd?) zorgt dat minder privacy-gevoelige persoonsgegevens (huwelijkshistorie) verstuurd hoeven worden.
- Door het bieden van diensten worden afnemers minder afhankelijk van de onderliggende details van Logisch Ontwerp en gegevensmodel, omdat de diensten een abstractie daarvan vormen.
- Deze richting sluit aan bij huidige trends binnen de elektronische overheid, zoals bijvoorbeeld bij de Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties (zie 7.1.2) en 'gebeurtenisgeoriënteerd' werken.
- Pg.SA.24 De BRP levert naast BRP-gegevens ook informatiediensten die daaruit afgeleid kunnen worden.
- Pg.SA.25 De BRP is voorbereid op het eenvoudig aanpassen en toevoegen van diensten die voldoen aan de specifieke informatiebehoeften van afnemers.

Uitgezocht moet worden in hoeverre het bieden van informatiediensten past binnen de wettelijke kaders voor de BRP. Dat betreft onder andere de mogelijke impact die het bieden van informatiediensten kan hebben op de systematiek van autoriseren (nu gegevensgeoriënteerd) en op de transparantie van de gegevensverstrekking. Nagegaan zal worden in hoeverre daarvoor aanpassing van het wetsvoorstel Wet BRP nodig zou zijn.

Het verbreden van de dienstverlening van gegevenslevering naar levering van informatiediensten leidt ook tot een aantal aandachtspunten:

• De stelselbeheerder moet geëquipeerd en voorbereid zijn voor het ondersteunen van deze vorm van diensten. Dit omvat, onder andere, adequate applicatieve ondersteuning voor beheerders en de afstemming van de beheerprocessen op nieuwe vormen van dienst-

verlening.

• De uitbreiding van BRP-diensten moet zorgvuldig beheerst worden op basis van heldere en uniforme afspraken. Voor iedere informatievraag kan en moet een bewuste afweging (business case) gemaakt worden of realisatie als informatiedienst binnen de BRP opportuun is, bijvoorbeeld op grond van aantallen geïnteresseerde afnemers.

De BRP moet stapsgewijs en gecontroleerd groeien naar een leverancier van informatiediensten. Tijdens de ontwikkeling is het met name van belang aandacht te besteden aan de beheersbaarheid en de technische ondersteuning van de dienstverlening.

5.2.3 Kopiebestanden

Sommige afnemers en gemeenten hebben voor hun bedrijfsprocessen en dienstverlening meer gegevens nodig dan enkel BRP-gegevens. Om deze 'aangehaakte gegevens' in combinatie met de persoonsgegevens eenvoudig – bijvoorbeeld in speciaal daarop toegeruste omgevingen – op zeer specifieke manier te kunnen bevragen, houden deze partijen een kopie bij van een deel van de BRP-gegevens.

Ook overwegingen van meer technische aard kunnen aanleiding zijn om een kopiebestand bij te houden. Voorbeelden zijn de noodzaak om een eigen, specifieke ordening in de gegevensopslag aan te brengen die de efficiëntie van bepaalde batchverwerkingen kan verhogen of het beperken van netwerkverkeer en -vertraging als gevolg van batchverwerkingen die een aanzienlijke populatie van de BRP raken.

In al deze gevallen is sprake van een 'kopie' van BRP-gegevens die geautomatiseerd worden geactualiseerd (NORA 6.2.6.2), resulterend in een kopiebestand⁶.

Pg.SA.26 De BRP ondersteunt het automatisch bijhouden van kopiebestanden voor zowel gemeenten als afnemers.

De BRP biedt ondersteuning voor het bijhouden van kopiebestanden, maar hanteert daarbij een aantal spelregels:

- Bij geconstateerde of vermeende verschillen tussen gegevens in het kopiebestand ten opzichte van de basisregistratie is de basisregistratie leidend; deze verschillen kunnen aanleiding zijn voor een terugmelding (overeenkomstig NORA 6.2.6.4).
- Het kopiebestand valt onder verantwoordelijkheid van de beftreffende gemeente of afnemer. Op kopiebestanden is niet de Wet BRP, maar de Wet Bescherming Persoonsgegevens van toepassing.
- Gebruik (mutatie, raadpleging, doorlevering) gebeurt uitsluitend in lijn met bestaande afspraken, wet- en regelgeving.

De inzet van kopiebestanden en de daarvoor benodigde afspraken zijn onderwerp van nadere discussie en uitwerking binnen het gehele stelsel van basisregistraties.

Pg.SA.27 BRP-gegevens kunnen en mogen alleen via het daarvoor bestemde BRP-koppelvlak worden gewijzigd.

⁶ Een kopiebestand is te vergelijken met een 'operational datastore'.

- Pg.SA.28 Raadpleging ten behoeve van bijhouding vindt alleen plaats via het voor raadpleging bestemde koppelvlak van de BRP.
- Pg.SA.29 Verstrekking van persoonsgegevens vindt alleen plaats vanuit de BRP of op basis van direct uit de BRP betrokken persoonsgegevens.

Ondanks het bieden van mogelijkheden voor het synchroniseren van kopiebestanden wordt de BRP zoveel mogelijk ingericht om de noodzaak van kopiebestanden te verkleinen. Dit gebeurt enerzijds door het bieden van capaciteit die overeenstemt met de vraag en anderzijds door het bieden van informatiediensten die direct aansluiten op de behoeften van gebruikers.

5.2.4 Ondersteuning van plaatsonafhankelijke dienstverlening

Een van de doelstellingen van mGBA is het faciliteren van plaatsonafhankelijke dienstverlening⁷. De vorm en reikwijdte van deze dienstverlening hangen af van de grenzen die de wet BRP daaraan stelt.

Bij de afbakening van de wijze waarop de BRP plaatsonafhankelijke dienstverlening ondersteunt, is het zinvol onderscheid te maken tussen raadpleging en bijhouding. De conceptwet BRP staat alle dienstverlening toe waarvoor enkel raadpleging noodzakelijk is. De wettekst is echter beperkend met betrekking tot plaatsonafhankelijke bijhouding – bijhouding geschiedt alleen onder verantwoordelijkheid van de bijhoudingsgemeente.

Op dit moment kent het GBA-stelsel situaties waarbij persoonsgegevens zonder feitelijke inmenging van de bijhoudingsgemeente gemuteerd moeten worden:

- Bij een intergemeentelijke verhuizing neemt de nieuwe gemeente automatisch de persoonslijsten over van de oude gemeente. Dit betekent een aanpassing van de persoonsgegevens door een andere gemeente dan de (oorspronkelijke) bijhoudingsgemeente.
- Bij toevallige gebeurtenissen⁸ (geboorte, huwelijk, enzovoort) wordt de bijhoudingsgemeente op de hoogte gesteld van het rechtsfeit. Dit feit wordt gemeld aan de bijhoudingsgemeente en daar zonder meer als feit geadministreerd in de GBA.

De genoemde situaties zijn geen vormen van 'echte' plaatsonafhankelijke dienstverlening, maar tonen aan dat ook in het huidige stelsel verschillende vormen van bijhouding bestaan, waarbij overigens de verantwoordelijkheid van de bijhoudingsgemeente niet verandert. De BRP moet pragmatische ondersteuning bieden voor dergelijke gevallen, bijvoorbeeld door mogelijk te maken dat de persoonsgegevens direct ingevoerd worden door de gemeente waar de gebeurtenis plaatsvindt. De bijhoudingsgemeente blijft overigens dan verantwoordelijk voor de persoonsgegevens en moet de ingevoerde gegevens nog kunnen bekijken, aanpassen en vrijgeven.

In het kader van gemeentelijke samenwerking⁹ kunnen gemeenten tevens onderling afspraken maken over het bijhouden van elkaars persoonsgegevens, binnen de grenzen die de wet- en regelgeving daaraan stelt.

Om deze plaatsonafhankelijke dienstverlening flexibel te ondersteunen moet de BRP – en dus

⁷ Zie ook Definitiestudie DST11.

Gebeurtenissen die worden gemeld in een gemeente anders dan de bijhoudingsgemeente van de betreffende burger.

⁹ Faciliteren van gemeentelijke samenwerking is een andere doelstelling van mGBA.

ook de koppelvlakken van de BRP – voorbereid zijn op verschillende verschijningsvormen, die afhangen van de wet en de afspraken die gemeenten onderling maken. Om die reden is de BRP voorbereid op zowel plaatsonafhankelijke raadpleging, als op plaatsonafhankelijke bijhouding. Of de gewenste functies daadwerkelijk geboden kunnen worden, hangt af van de autorisatie die naar behoeven ingeregeld kan worden.

Ondersteuning van plaatsonafhankelijke dienstverlening en de wettelijke (on)mogelijkheden daarvoor zijn onderwerp van nadere discussie en uitwerking. Een bepalende factor in de te maken keuzes is de nieuwe Wet BRP die op het moment van schrijven in consultatie is.

- Pg.SA.30 De BRP is voorbereid op plaatsonafhankelijke raadpleging en plaatsonafhankelijke bijhouding.
- Pg.SA.31 De mate waarin plaatsonafhankelijke raadpleging en bijhouding zijn toegestaan is instelbaar.
- Pg.SA.32 Gemeenten moeten op basis van onderlinge afspraken zelf de instellingen met betrekking tot autorisatie kunnen aanpassen.

5.3 Geleverde diensten

De BRP biedt ondersteuning van de beschreven processen, binnen de context van de gemaakte keuzes met betrekking tot de wijze van ondersteunen. De onderstaande opsomming geeft een overzicht van de hiervoor benodigde diensten. Daarbij geldt als uitgangspunt dat voor gebruik van deze diensten het benodigde autorisatiebesluit al is genomen door de minister van BZK of een gemeente.

Bijhouding

- Opnemen en muteren van persoonsgegevens op basis van gebeurtenissen en terugmeldingen;
- Validatiefuncties voor wijzigingen BRP verwerkt alleen mutaties die de integriteit van de gegevens niet aantasten. De controles die daarvoor nodig zijn, zijn ook als individuele diensten aan te roepen;
- Toekennen van bijhoudingsrechten aan anderen dan de bijhoudingsgemeente op basis van gemeentelijke samenwerkingsafspraken¹⁰;
- Opslag van elektronische brondocumenten in het digitaal dossier (zie ook 6.3.2).

Raadpleging

 Het opvragen van persoonsgegevens op basis van zoekcriteria, niet beperkt tot de gemeentegrenzen;

¹⁰ Binnen de daarvoor al bestaande en in het kader van het wetsvoorstel Wet BRP eventueel aan te vullen of bij te stellen kaders uit wet- en regelgeving. Ondersteuning van plaatsonafhankelijke dienstverlening is onderwerp van nadere discussie en uitwerking, zie 5.2.4.

勴

Modernisering GBA

 Het opvragen van elektronische brondocumenten uit het digitaal dossier (zie ook 6.3.2).

Verstrekking

- Ad-hoc zoekvragen Functioneel vergelijkbaar met raadpleging, behalve dat voor deze vorm van verstrekking een expliciet autorisatiebesluit nodig is;
- Selecties Het opvragen van een verzameling gegevens op basis van zoekcriteria.
 Deze vorm van verstrekking heeft typisch betrekking op persoonsgegevens van meer dan één persoon;
- Abonnementenbeheer Diensten ten behoeve van het definiëren of wijzigen van abonnementen die bepalen wanneer welke gebeurtenissen, en daaruit volgende mutaties ("spontane mutaties"), aan afnemers doorgegeven worden;
- o Vastlegging van de autorisatiebesluiten waarop verstrekkingen gebaseerd zijn;
- Controle bij verstrekking (ad-hoc, selectie of spontane mutatie) op basis van autorisatiebesluiten;
- Synchronisatie Diensten ten behoeve van het bijhouden van een kopiebestand, waaronder initiële vulling, mutaties en validatie.

Protocollering

- o Protocolleren van alle bijhoudingen en verstrekkingen;
- Opvragen van protocolleringsgegevens.

Kwaliteitsbewaking

Consistentie- en plausibiliteitscontroles over alle gegevens of een deel van de gegevens.

Terugmelding

- Het plaatsen van een terugmelding;
- o Het ontvangen of opvragen van terugmeldingen;
- Het rapporteren en veranderen van de status van een terugmelding.

Beheer

- o Controleren en instellen rollen, rechten en authenticatie;
- Ondersteuning voor het inrichten, onderhouden en instellen van informatiediensten;
- Inzicht in de status van de BRP en de voorzieningen (rapporteren over en monitoren van voorzieningen);
- Managementinformatie;
- Configuratie.

6 Structuur van de ICT-voorzieningen

Dit hoofdstuk beschrijft de koppelvlakken die de BRP moet bieden om de in het vorige hoofdstuk beschreven diensten te kunnen leveren. Ook beschrijft dit hoofdstuk de globale structuur van de ICT-voorzieningen binnen het BRP-stelsel die de koppelvlakken implementeren. Onder deze voorzieningen vallen ook 'lokale' voorzieningen bij gemeenten en afnemers.

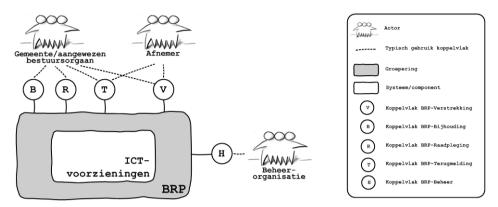
6.1 Externe koppelvlakken BRP

De diensten die de Basisregistratie Personen biedt, zijn gegroepeerd in een vijftal koppelvlakken¹¹:

- *BRP-Bijhouding* (B) dit koppelvlak biedt diensten voor het invoeren, muteren en controleren van persoonsgegevens ten behoeve van de bijhoudingsprocessen.
- BRP-Raadpleging (R) dit koppelvlak biedt diensten die betrekking hebben op het raadplegen van persoonsgegevens ten behoeve van de bijhouding. Ieder systeem dat toegang heeft tot BRP-Bijhouding heeft ook toegang tot BRP-Raadpleging.
- BRP-Verstrekking (V) dit koppelvlak biedt diensten voor de ondersteuning van alle verstrekkingen en beheer van abonnementen.
- BRP-Terugmelding (T) dit koppelvlak biedt diensten die betrekking hebben op het verwerken van terugmeldingen over persoonsgegevens.
- BRP-Beheer (H) dit koppelvlak biedt diensten ter ondersteuning van de kwaliteitsbewakings-, beheer- en dienstverleningsprocessen rond de BasisRegistratie Personen. Dit koppelvlak is verder op te splitsen in domeinspecifieke (beheerorganisatie, gemeente, et cetera) en eventueel systeemspecifieke koppelvlakken.

_

Het betreft hier 'koppelvlakken' tussen systemen, gebaseerd op een service-georiënteerde architectuur (Definitiestudie APP14). Daar waar in afbeeldingen menselijke actoren zijn verbonden aan koppelvlakken, heeft die verbinding betrekking op de systemen behorende bij de betreffende actor met de BRP.

Figuur 12 De koppelvlakken van de Basisregistratie Personen en typische gebruikers

Pg.SA.33 De BasisRegistratie Personen kent vijf verschillende koppelvlakken: BRP-Bijhouding, BRP-Raadpleging, BRP-Verstrekking, BRP-Terugmelding en BRP-Beheer.

Deze ordening van diensten in koppelvlakken is gekozen om de volgende redenen:

- De koppelvlakken sluiten aan bij doelgroepen (zie Figuur 12): bijhoudingsgemeenten (BRP-Bijhouding en BRP-Raadpleging), gemeenten en afnemers (BRP-Verstrekking), "ketenpartners" bij terugmelding (BRP-Terugmelding) en de beheerder van het BRP-stelsel (BRP-Beheer). Deze verdeling biedt voordelen bij afstemming en communicatie over aanpassing van de koppelvlakken, het maakt afzonderlijke releases voor verschillende doelgroepen mogelijk en laat verschillende releasekalenders van koppelvlakken toe.
- De koppelvlakken hebben verschillende gebruikskarakteristieken (piekbelasting, frequentie, beschikbaarheidseisen et cetera). Door de diensten in verschillende koppelvlakken onder te brengen kunnen verschillende dienstniveaus ondersteund worden.
- De koppelvlakken maken verschillende vormen van ontsluiting en communicatie mogelijk. Voor verschillende koppelvlakken, en dus toepassingsdomeinen, kunnen bijvoorbeeld verschillende berichtstandaarden gebruikt worden, die aansluiten bij die domeinen.

De koppelvlakken staan los van de verdeling van concrete ICT-voorzieningen binnen het BRP-stelsel. Een voorziening kan één of meer koppelvlakken ondersteunen en de implementatie van een koppelvlak kan door één of meer voorzieningen worden geleverd. Deze ontkoppeling verhoogt de flexibiliteit van het BRP-stelsel en de ruimte voor oplossingsrichtingen: de implementatie van diensten die via de koppelvlakken worden aangeboden kan veranderen, zonder dat de gebruikers van die diensten mee hoeven te veranderen.

De onderstaande tabel toont de typische informatiestroom in het BRP-stelsel in relatie tot de koppelvlakken:

1	Een gebruiker wil een mutatie doorvoeren en vraagt daarvoor eerst de reeds bekende gegevens op en/of andere gegevens, nodig voor de kwaliteitscontrole binnen het bijhoudingsproces (BRP-Raadpleging).
2	De gebruiker geeft de mutaties door aan de centrale bron (BRP-Bijhouding).
3	Afnemers, die een abonnement op de betreffende PL of gegevens hebben, krijgen automatisch een melding van de wijziging (BRP-Verstrekking).

4	Indien tijdens het gebruik van de gegevens twijfel ontstaat over de correctheid, melden afnemers dat (BRP-Terugmelding).
5	De gemeentemedewerker ontvangt de terugmelding (BRP-Terugmelding).
6	De medewerker vraagt de betreffende gegevens op (BRP-Raadpleging).
7	De medewerker corrigeert eventueel de gegevens (BRP-Bijhouding).
8	De medewerker meldt de afwerking van de terugmelding (BRP-Terugmelding).

6.2 Interne koppelvlakken BRP

De genoemde BRP-koppelvlakken zijn bedoeld voor 'extern' gebruik. Binnen de BRP bestaat ook een aantal koppelvlakken die nodig zijn voor de correcte werking van de BRP en de gewenste flexibiliteit van de registratie. In een aantal gevallen betekent dit een nadere opdeling van de eerder genoemde koppelvlakken.

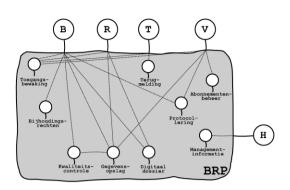
De BRP kent de volgende interne koppelvlakken:

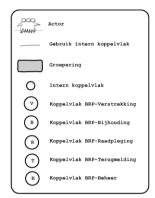
- *Protocollering* Het op uniforme wijze protocolleren van bijhoudingen en verstrekkingen en het leveren van protocolleringsgegevens.
- Kwaliteitscontrole Uitvoering van de consistentie- en plausibiliteitscontroles, gebruikt bij het vastleggen van (wijzigingen aan) persoonsgegevens, maar ook direct als dienst (prevalidatie) beschikbaar via het koppelvlak BRP-Bijhouding.
- *Gegevensopslag* Vastlegging van persoonsgegevens met daarbinnen consistentie- en plausibiliteitscontroles.
- Toegangsbewaking Het vaststellen van de identiteit van de aanroeper van een dienst (authenticatie) en op grond van een eerder doorlopen aansluitprocedure het bepalen van toegangsrechten (technische autorisatie).
- *Bijhoudingsrechtenbeheer* Het toekennen van bijhoudingsrechten aan anderen dan de bijhoudingsgemeente¹² (Definitiestudie DST11).
- Abonnementbeheer Vastleggen van autorisatiebesluiten en beheer van de abonnementen die hieruit volgen (juridische autorisatie).
- Digitaal dossier Opslag, verwerking en ophalen van elektronische brondocumenten.
- *Managementinformatie* Diensten ten behoeve van operationele en statistische informatie over de werking van de BRP¹³.

¹² Binnen de daarvoor al bestaande en in het kader van het wetsvoorstel Wet BRP eventueel aan te vullen of bij te stellen kaders uit wet- en regelgeving. Ondersteuning van plaatsonafhankelijke dienstverlening is onderwerp van nadere discussie en uitwerking, zie 5.2.4.

¹³ Definitiestudie BEH01.

Figuur 13 Interne koppelvlakken van de Basisregistratie Personen

6.3 Centrale voorzieningen

Het nieuwe BRP-stelsel kent één landelijke bron van authentieke persoonsgegevens, die ontsloten wordt via de eerder genoemde koppelvlakken. De volgende centraal gepositioneerde voorzieningen zorgen voor de implementatie van de koppelvlakken:

- GBA-V (GBA-Verstrekkingen) implementeert alle functionaliteit die te maken heeft met de ontsluiting van BRP-gegevens¹⁴, nodig om verstrekkingen over ingezetenen en nietingezetenen te kunnen doen (BRP-Verstrekkingen) en raadpleging mogelijk te maken (BRP-Raadpleging).
- BZS-K (BurgerZakenSysteem-Kern) zorgt voor de bijhouding van BRP-gegevens over ingezetenen en niet-ingezetenen (BRP-Bijhouding) en zorgt ervoor dat ingevoerde gegevens worden gecontroleerd op consistentie en plausibiliteit.
- Gegevensopslag zorgt voor de opslag van persoonsgegevens (ingezetenen en nietingezetenen) en draagt zorg voor kwaliteitscontroles. Deze kwaliteitscontroles zijn ook als afzonderlijke diensten beschikbaar via het koppelvlak BRP-Bijhouding. GBA-V en BZS-K maken beide gebruik van de Gegevensopslag.
- Een centrale voorziening verwerkt, als onderdeel van de BRP, terugmeldingen van afnemers en zorgt voor bundeling van meldingen over dezelfde gegevens. De gebundelde terugmeldingen over persoonsgegevens zijn via het koppelvlak BRP-Terugmelding toegankelijk voor de betreffende bijhoudingsgemeente (registratiehouder voor ingezetenen) of Agentschap BPR (beoogd registratiehouder niet-ingezetenen).

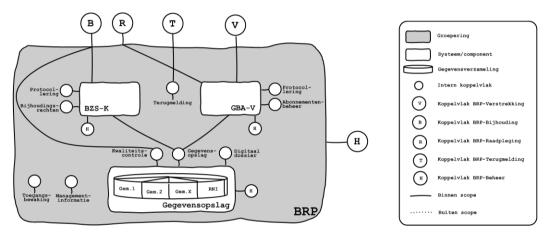
GBA-V en BZS-K zullen een gezamenlijke gegevensopslag benutten, waarin de persoonsgegevens van alle ingezetenen en niet-ingezetenen vastgelegd zijn. Bovenop deze gegevensopslag zullen de functionaliteiten van GBA-V en BZS-K gerealiseerd worden. De functionaliteit voor RNI is volledig geïntegreerd met deze voorzieningen en 'verborgen' achter standaard koppelvlakken; RNI is als zodanig niet te onderscheiden als afzonderlijke voorziening. De technische integratie betekent overigens niet automatisch dat alle aangesloten gemeenten en overheidsorganen geautoriseerd zijn voor dezelfde RNI-functionaliteit.

¹⁴ Definitiestudie APP13.

曔

Modernisering GBA

De huidige naamgeving van de centrale componenten GBA-V en BZS-K reflecteert de oorspronkelijke scope van het Programma mGBA tot de gemeentelijke basisadministratie en de daarin vastgelegde persoonsgegevens over ingezetenen. Huidige visie is dat de voorzieningen die mGBA realiseert óók gebruikt zullen worden voor vastlegging en verstrekking van persoonsgegevens over niet-ingezetenen – dit document gaat vooralsnog uit van deze volledige integratie van RNI- en GBA-voorzieningen, zodat er daadwerkelijk één Basisregistratie Personen ontstaat, in lijn met het bestuurlijk akkoord dat het startpunt van het programma is. De naamgeving van componenten zou hierop aangepast moeten worden.

Figur 14 Centrale voorzieningen in relatie tot de koppelvlakken van de BRP

Figuur 14 toont de centrale voorzieningen uit het BRP-stelsel en laat zien welke voorziening welke koppelvlakken moet implementeren. Figuur 14 laat ook zien dat niet alle (interne) koppelvlakken eenduidig aan één van de geïdentificeerde voorzieningen zijn toe te wijzen. Voor bijvoorbeeld toegangsbewaking en managementinformatie moeten BRP-brede voorzieningen ingericht worden. Voor implementatie van BRP-Beheer zullen alle voorzieningen diensten moeten aanbieden.

Van beide onderwerpen moet nog vastgesteld worden hoe ze geïmplementeerd moeten worden zodat alle centrale voorzieningen er gebruik van kunnen maken (toegang) of een bijdrage aan leveren (beheer). De onderwerpen staan op de agenda van het architectuuroverleg tussen de programma-architecten en de architecten van GBA-V en BZS-K, bij de verdere uitwerking van de projectstartarchitecturen voor GBA-V en BZS-K.

De opsplitsing in voorzieningen is ontstaan uit de volgende overwegingen:

- De verdeling sluit aan bij de belangrijkste verantwoordelijkheden in het BRP-stelsel: bijhouding, gebruik van persoonsgegevens en terugmelding.
- GBA-V is primair gericht op afnemersorganisaties, waaronder gemeenten; BZS-K is primair gericht op gemeenten als inhoudelijk gegevensbeheerders.
- TMV en GBA-V zijn al in productie als individuele voorzieningen.
- Het onderscheiden van een component 'Gegevensopslag' volgt uit het feit dat er één centraal gepositioneerde registratie van persoonsgegevens moet bestaan.

• De verdeling voldoet aan bij best practices in systeemontwerp, waarin het zaak is de belangrijkste systeemverantwoordelijkheden identificeerbaar in afzonderlijke componenten te realiseren, in een gelaagde structuur.

6.3.1 Verantwoordelijkheidsverdeling BZS-K en GBA-V

De verantwoordelijkheidsverdeling tussen BZS-K en GBA-V is op hoofdlijnen alsvolgt:

- BZS-K zorgt voor de bijhouding van BRP-gegevens en maakt daarvoor, onder andere, gebruik van gegevensopslagcomponent. Die component is niet alleen verantwoordelijk voor het opslaan van de persoonsgegevens, maar tevens voor het waarborgen van de consistentie en plausibiliteit van deze gegevens. Functionaliteit voor bijhouding is toegankelijk via het koppelvlak BRP-Bijhouding.
- GBA-V zorgt voor verstrekkingen aan afnemers, die daarvoor de benodigde autorisatie moeten bezitten. Alle verstrekkingen door GBA-V worden geprotocolleerd. Functionaliteit voor verstrekkingen is toegankelijk via het koppelvlak BRP-Verstrekking.

Bijhouding en verstrekking raken elkaar echter op het punt van zoekvragen. Het stellen van zoekvragen aan BRP kent twee vormen: raadpleging ten behoeve van bijhouding (toegankelijk via het koppelvlak BRP-Raadpleging) en verstrekking in de vorm van ad-hocvragen. Functioneel gezien komt dit op hetzelfde neer: het zoeken van persoonsgegevens bij een opgegeven identificerend kenmerk, zoals het BSN. De afhandeling van het verzoek, bijvoorbeeld rondom autorisatie en protocollering, kan echter verschillend zijn voor beide vormen.

Vanwege de overeenkomsten tussen raadplegen en de ad-hocvragen is ervoor gekozen om het koppelvlak BRP-Raadpleging en de beantwoording van ad-hocvragen (onderdeel van koppelvlak BRP-Verstrekking) beide met gebruikmaking van dezelfde of vergelijkbare functionaliteit te implementeren. Hierdoor wordt het mogelijk BZS-K specifiek in te richten op efficiënte bijhouding van persoonsgegevens. Alles wat met de ontsluiting van de gegevens te maken heeft wordt ondergebracht in GBA-V, zodat GBA-V juist op dat vlak efficiënt ingericht kan worden.

6.3.2 Gegevensopslag

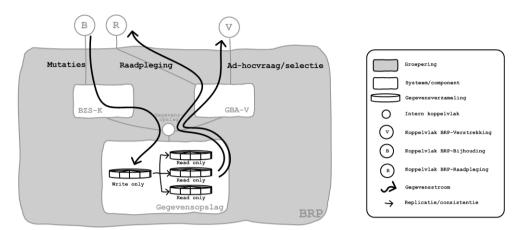
Logisch gezien is er binnen de BRP één opslag van gegevens (er is één bron van authentieke gegevens [9]). Hierin zijn de gegevens van alle ingezetenen en niet-ingezetenen opgeslagen¹⁵.

De component Gegevensopslag is verantwoordelijk voor het op de juiste manier opslaan en ophalen van gegevens. De component is ook verantwoordelijk het uitvoeren van consistentie- en plausibiliteitscontroles, zodat andere voorzieningen in het BRP-stelsel (nu BZS-K en GBA-V, maar in de toekomst wellicht andere) ervan uit kunnen gaan dat de persoonsgegevens in de gemeenschappelijke bron op consistentie en plausibiliteit gecontroleerd zijn.

De gegevensstructuur is voor ingezetenen en voor niet-ingezetenen zo veel mogelijk gelijk, zodat uitwisseling mogelijk is (zie ook Definitiestudie GEG07).

幽

Modernisering GBA

Figuur 15 Schaalbare gegevensopslag BRP

De component Gegevensopslag zorgt ook voor de opslag en verwerking van elektronische brondocumenten (digitaal dossier) behorende bij de opgeslagen persoonsgegevens.

Het is van groot belang dat de Basisregistratie Personen kan meegroeien met de vraag naar actuele persoonsgegevens. Tegenover de verplichting om gebruik te maken van de basisregistratie moeten adequate garanties staan, met betrekking tot beschikbaarheid, prestatie en actualiteit.

Binnen de logische eenheid van gegevensopslag maakt de BRP onderscheid tussen databases voor mutaties ("write only") en databases voor raadpleging ("read only"). Dit maakt het mogelijk de databases optimaliseren voor de beoogde toepassing, bijvoorbeeld door gebruik van bepaalde partitionering van gegevens en indexstructuren. Een dergelijke indeling moet ook voorkomen dat de verschillende soorten gebruik elkaar beïnvloeden: het uitvoeren van een grote selectie moet geen merkbare gevolgen hebben voor de bijhouding bijvoorbeeld.

De gebruikte database- en opslagtechnologie moeten het mogelijk maken om databases te repliceren en automatisch consistent te houden. De programmatuur (broncode) mag hier niets van merken; omgekeerd mag de programmatuur geen enkele aanname doen over de hoeveelheid databases en de gekozen partitionering.

Het ligt voor de hand dat er meer dan één (fysieke) database voor raadpleging en voor mutatie zal zijn. De beschikbare capaciteit is afhankelijk van de vraag en moet voorbereid zijn op opschaling.

De Definitiestudie stelt in eisen ORG03, DST05 en PRC01 dat mutaties die binnenkomen "direct" worden verwerkt en beschikbaar zijn. In deze context betekent "direct" dat een mutatie die succesvol is weggeschreven in de mutatiedatabase automatisch en binnen een beperkte tijd beschikbaar is in de raadpleegdatabases. Hierbij dient te allen tijd rekening gehouden te worden met de integriteit van alle databases.

In het moderne BRP-stelsel kunnen continu mutaties binnenkomen. Om te voorkomen dat dit verstorend werkt bij het uitvoeren van selecties of te voorkomen dat mutaties niet direct kunnen plaatsvinden, omdat er selecties worden uitgevoerd, is het van belang dat selecties gebeuren op basis van een peilmoment. Dit zorgt er tevens voor dat het resultaat van een selectie automatisch een consistente, samenhangende verzameling gegevens bevat.

Het expliciet benoemen van een peilmoment bij zoekvragen en selecties biedt de volgende voordelen:

De resultaten zijn onderling consistent (voor dat gegeven peilmoment);

- Selecties kunnen plaatsvinden zonder daarbij de mutaties (die automatisch van een later moment zijn) te hinderen;
- Het maakt optimalisatie van de gegevensopslag mogelijk. Het is bijvoorbeeld denkbaar om een afslag van de BRP met "oude" gegevens apart te zetten. Die afslag representeert de status van de BRP op een bepaald moment. Alle mutaties die invloed hebben op die gegevens vinden later dan dat moment plaats.
- Het heeft een positief effect op de BRP-dienstverlening waar het grote aantallen selecties betreft die allemaal over een vast peilmoment gaan, bijvoorbeeld rondom verkiezingen. Het feit dat de gegevensopslag bewust is van deze scheiding van heden en verleden, maakt afstemming op de tijdelijke wensen mogelijk.

Pg.SA.34 Alle verstrekkingen vanuit BRP zijn gerelateerd aan een peilmoment.

Als gegevens uit het verleden – en dat zijn in feite alle gegevens – worden opgevraagd, is het mogelijk dat sindsdien mutaties en correcties hebben plaatsgevonden die nog van toepassing zijn op datzelfde moment uit het verleden. De BRP levert 'zo correct mogelijke' gegevens en houdt dus rekening met die eventuele mutaties en correcties.

Pg.SA.35 Gegevens die de BRP voor een zeker peilmoment oplevert zijn de 'werkelijke gegevens', dus rekening houdend met later binnengekomen mutaties en verwerkte correcties.

Het bepalen van de administratieve historie ("hoe zag deze PL er op datum X precies uit?" in plaats van "wat was de situatie van deze persoon op datum X?") is mogelijk met behulp van protocolleringsgegevens en eventueel andere loggegevens. Of de BRP gespecialiseerde functies hiervoor zal bieden en welke vorm die zullen hebben, hangt af van de behoeften en vastgestelde scope en zal bepaald worden binnen de mGBA-projecten

Pg.SA.36 De administratieve historie van persoonsgegevens kan worden bepaald met behulp van protocollerings- en loggegevens.

6.3.3 Terugmeldingen

De TerugMeldVoorziening (TMV) is onderdeel van de huidige versie van GBA- V^{16} . De TMV registreert terugmeldingen, levert die door en geeft informatie over de afhandeling van een terugmelding. In het kader van het stelsel van basisregistraties werkt men aan de ontwikkeling van Digimelding (voorheen de TerugMeldFaciliteit of TMF), die bedoeld is voor alle afnemers van alle basisregistraties.

De verdere ontwikkeling van de TMV valt niet binnen de scope van het programma mGBA. Het verwerken van terugmeldingen valt wel binnen de scope. De oplossing die mGBA zal realiseren, zal aansluiten op Digimelding en voldoen aan de afspraken rondom terugmelding binnen het stelsel van basisregistraties.

De huidige implementatie van GBA-V, inclusief de daarbij behorende deelsystemen, is gebaseerd op LO3.7 en te zien als een 'tijdelijke voorziening'. De uiteindelijke implementatie van GBA-V als onderdeel van de BRP zal gebaseerd zijn op LO BRP.

勴

Modernisering GBA

De Definitiestudie vereist het volgende: BZS-K moet functionaliteit bieden terugmeldingen van TMV te ontvangen, te verwerken (zie eis APP06 uit de Definitiestudie [3]) en aan de bijhoudingsgemeente ter beschikking te stellen. Met de introductie van de BRP-koppelvlakken wordt die eis genuanceerd – er moet binnen de BRP een koppelvlak BRP-Terugmelding beschikbaar komen, waarvan gemeenten (via een Aanvullende Module) en afnemers gebruik kunnen maken. Het ligt niet voor de hand dat de voorziening BZS-K daar een rol bij speelt. Over aanpassing van eis APP06 en het beleggen van de aanpassing van TMV binnen of buiten het programma moet besluitvorming plaatsvinden.

Het koppelvlak BRP-Terugmelding is bedoeld voor alle partijen die een verantwoordelijkheid hebben met betrekking tot terugmeldingen. Een afnemer kan terugmeldingen doen en de status van een melding opvragen, een gemeente kan relevante terugmeldingen ontvangen en de status bijwerken.

6.3.4 Landelijke tabellen

Het huidige GBA-stelsel kent zogenaamde 'landelijke tabellen'; dit zijn coderingslijsten voor GBA-gegevens. Er is een tabel voor nationaliteitcodes, voor gemeentecodes, voor landcodes, enzovoort. De inhoud van deze tabellen, die overigens in de loop van de tijd kan veranderen, hangt direct samen met het gegevensmodel uit het Logisch Ontwerp. Aangezien het gegevensmodel wordt herzien in het kader van de modernisering (LO BRP), zal ook de noodzaak voor landelijke tabellen en de wijze waarop gegevens uit deze tabellen beschikbaar worden gesteld opnieuw worden bekeken.

Een deel van de landelijke tabellen bevat codes die specifiek zijn voor de persoonsadministratie, zoals de voorvoegseltabel. Andere tabellen bevatten codes die niet specifiek zijn voor persoonsadministratie, zoals de landentabel. Bij de nadere uitwerking van het nieuwe Logisch Ontwerp zal worden gekeken naar de plaats van deze tabellen binnen het stelsel van basisregistraties en naar eventuele nationale of internationale standaarden die mogelijk van toepassing en bruikbaar zijn.

6.4 Lokale voorzieningen

De centrale voorzieningen, waaronder GBA-V en BZS-K, bieden slechts softwarematige koppelvlakken. Gemeenten en afnemers zullen nog eigen systemen moeten realiseren die de geboden functionaliteit – beschikbaar via binnen de e-overheid passende netwerk- en koppelinfrastructuur in de vorm van een landelijke servicebus – ontsluiten in toepassingen die door de medewerkers gebruikt kunnen worden.

Pg.SA.37 Alle toegang tot de BRP-gegevens verloopt via de BRP-koppelvlakken.

Om de functionaliteit van de centrale voorzieningen voor bijhouding en raadpleging in de gemeentelijke burgerzakenprocessen te kunnen gebruiken, zijn *Aanvullende Modules* nodig. Aanvullende Modules zijn applicaties die gebruik maken van de BRP-koppelvlakken¹⁷ en bedoeld zijn voor binnengemeentelijk gebruik.

¹⁷ Definitiestudie APP02.

曔

Modernisering GBA

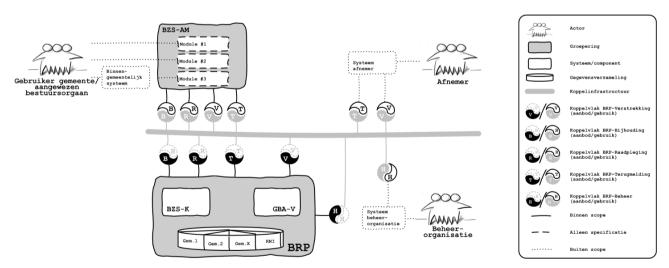
In tegenstelling tot BZS-K worden de Aanvullende Modules niet door het Rijk aangeleverd, maar moeten gemeenten deze zelf laten realiseren. Binnen het programma mGBA worden wel de specificaties voor de Aanvullende Modules opgesteld, vanuit de verwachting dat de benodigde functionaliteit voor ondersteuning van de gemeentelijke werkprocessen een zekere mate van uniformiteit zal hebben. Bovendien zijn gemeenten genoodzaakt hun huidige burgerzakensystemen te vervangen door de combinatie van Aanvullende Modules en de centrale voorziening BZS-K. De opgestelde specificaties kunnen bij deze vervanging helpen, bijvoorbeeld bij de uitbesteding van de ontwikkeling van Aanvullende Modules aan leveranciers.

Hoewel gemeenten de nieuwe Aanvullende Modules in hun ICT-landschap moeten inpassen, blijft verder het karakter van dat landschap goeddeels onveranderd¹⁸. Binnengemeentelijke systemen zoals kernregistraties kunnen via een daartoe specifiek te specificeren Aanvullende Modules op de BRP-koppelvlakken aansluiten.

Afnemers maken momenteel gebruik van een 'verzend- en ontvangstapplicatie' om GBA-berichten te kunnen ontvangen. In het BRP-stelsel zullen afnemers soortgelijke applicaties gebruiken om mutaties te kunnen ontvangen en BRP-gegevens op te vragen. De applicaties van afnemers maken gebruik van de koppelvlakken BRP-Verstrekking en BRP-Terugmelding. De definitie van deze koppelvlakken en de bijbehorende aansluitprocedure maken onderdeel uit van het Logisch Ontwerp (LO BRP).

De beheerder van het BRP-stelsel heeft ook eigen applicaties om de BRP te beheren, configureren en monitoren. Het operationeel en applicatief beheer van de voorzieningen vindt plaats via daarvoor geëigende tools; applicaties voor functioneel beheer maken gebruik van het koppelvlak BRP-Beheer.

Figuur 16 biedt een overzicht van alle ICT-voorzieningen die samen de BRP vormen.

Figuur 16 Overzicht van het gemoderniseerde BRP-stelsel

6.4.1 Verantwoordelijkheidsverdeling BZS-K en Aanvullende Modules

Voor een eindgebruiker bij burgerzaken mag het niet uitmaken waar functionaliteit zich feitelijk

¹⁸ Definitiestudie APP03.

勴

Modernisering GBA

bevindt: in BZS-K of in een Aanvullende Module. Voor de afbakening van BZS-K enerzijds en Aanvullende Modules anderzijds is het onderscheid echter van wezenlijk belang. De verdeling van verantwoordelijkheden moet tegemoet komen aan de doelstellingen van de modernisering en mag voor de eindgebruiker geen merkbare, nadelige gevolgen hebben.

Om bijhouding van persoonsgegevens mogelijk te maken, zijn de volgende onderdelen nodig:

- opslag de opname/opslag van de persoonsgegevens en de bron van gegevens voor verder gebruik. De logische structuur van de opslag is bepaald door het Logisch Ontwerp BRP;
- 2. de *bedrijfsregels* dit zijn, onder andere, controles van gegevens, de stappen waaruit een procedure bestaat, de keuzemogelijkheden in een procedure, en dergelijke. Een deel van de controles zal gemeentegrens overschrijdend zijn;
- 3. de applicatie die de bedrijfsregels toepast;
- 4. de interactiedefinities per relevante gebeurtenis de aan de gebruiker te tonen informatie, de in te vullen velden en de eventuele keuzemogelijkheden daarbij. De interactiedefinities beschrijven een gedeelte van de inhoud van de schermen die de eindgebruiker te zien krijgt. De interactiedefinities zijn gebaseerd op het Logisch Ontwerp en in nauwe samenwerking met gemeenten opgesteld;
- 5. de applicatie die de interactiedefinities omzet in (delen van) schermen;
- 6. de applicatie die de GBA-/BRP-specifieke bijhouding inpast in het overkoepelende bedrijfsproces.

De verdeling van verantwoordelijkheden over BZS-K en Aanvullende Modules zal richtlijnen moeten geven voor de verdeling van de bovengenoemde onderdelen. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Met betrekking tot de bijhouding van BRP-gegevens, zoals in het Logisch Ontwerp en onderliggende regelgeving beschreven, zijn gemeenten gelijk.
- Voor het wijzigen van Aanvullende Modules zijn gemeenten aangewezen op marktpartijen; het rijk ontwikkelt en beheert BZS-K.
- Uniforme werkprocessen en procedures vergemakkelijken de samenwerking tussen gemeenten.
- Een wijziging in het Logisch Ontwerp leidt (meestal) tot een wijziging in de opslag en in de bedrijfsregels en dus ook in de aan de gebruikers te tonen informatie, de in te vullen velden en de eventuele keuzemogelijkheden.
- De kosten voor het eenmalig, op rijksniveau, ontwikkelen van een softwarecomponent zijn lager dan de totale kosten voor het laten ontwikkelen van diezelfde component door verschillende marktpartijen.
- Aanvullende Modules maken verplicht gebruik van de functionaliteit die BZS-K biedt voor de bijhouding van persoonsgegevens (Definitiestudie, eis APP05).

Voor een aantal onderdelen is de plaatsing triviaal:

- De BRP gaat uit van één centrale bron van, deels authentieke, gegevens over ingezetenen en niet-ingezetenen. De opslag zal dus ook centraal gepositioneerd zijn.
- De applicatie die de interactiedefinities omzet in (delen van) schermen, is de Aanvullende Module of onderdeel daarvan (en is dus geplaatst aan de zijde van de gebruiker).

 De applicatie die de GBA/BRP-procedure inpast in het overkoepelende bedrijfsproces valt, qua ontwikkeling en beheer, buiten de scope van de BRP en is gepositioneerd in de Aanvullende Module.

Om de BRP 'flexibel' te maken, zo goed mogelijk voorbereid op toekomstige veranderingen, moet het eenvoudig zijn om bedrijfsregels en bijbehorende interactiedefinities aan te passen. Streven is dat bijvoorbeeld bij introductie van een nieuw gegeven of aanpassing van een procedure de Aanvullende Modules niet aangepast hoeven worden. Dat betekent dat bedrijfsregels niet verdeeld moeten zijn over BZS-K en Aanvullende Modules; hetzelfde geldt voor de interactiedefinities. De applicatie die de bedrijfsregels toepast, is gelijk aan de bedrijfsregels geplaatst.

Pg.SA.38 De bedrijfsregels en interactiedefinities met betrekking tot BRP-procedures zijn onderdeel van BZS-K.

De bedrijfsregels en stappen die vooraf gaan aan of volgen op een BRP-procedure, maar zelf geen onderdeel uitmaken van een BRP-procedure, zijn onderdeel van de Aanvullend Modules.

BZS-K zorgt voor de controle op fouten en plausibiliteit (eis PRC20, Definitiestudie). Vanuit het perspectief van kwaliteit en onderhoudbaarheid is BZS-K de voor de hand liggende plaats om de bedrijfsregels te bewaren en toe te passen.

Bedrijfsregels loodsen de gebruiker door de procedure en daarbij horen schermen; via deze schermen navigeert de gebruiker door de mogelijkheden die weer worden getoetst aan bedrijfsregels. Het plaatsen van interactiedefinities en bedrijfsregels in BZS-K levert de laagste onderhoudskosten, het laagste capaciteitsbeslag en aansluit het best aan bij de eisen met betrekking tot kwaliteitsborging.

De exacte keuze in de verantwoordelijkheidsverdeling tussen BZS-K en Aanvullende Modules moet gemaakt worden in het resultaatpad BZS. Hiervoor is een preciezere inventarisatie nodig van de bijhoudingsprocessen, de eenheid van bijhouding en de voor de BRP-relevante achterliggende gebeurtenissen.

Denkrichting is vooralsnog dat de eenheid van bijhouding één persoon is. Een burger die de verhuizing van zijn gezin komt melden, leidt onder water tot vier "gebeurtenissen": vier keer het wijzigen van het woonadres van één persoon. BZS-K voert de regie op het wijzigen van het woonadres van een persoon. BZS-K draagt zorg voor het door een Aanvullende Module laten tonen, opvragen en controleren van alle daarvoor benodigde gegevens, voor het uitvoeren van controles en het – eventueel – doorlopen van meerdere stappen. De Aanvullende Module draagt zorg voor de (eventueel specifieke) procesondersteuning van de ambtenaar: het (één keer) laten invullen van het nieuwe adres, het selecteren van meerdere gezinsleden en het vier keer aanroepen van een BZS-K-dienst als "WijzigWoonadresPersoon".

Een illustratie van de hierboven beschreven opzet is te vinden in de wijze waarop iDeal werkt voor banktransacties bij online aankopen. Hoe het verkoopproces verloopt, maakt voor de bank niet uit, tot het moment waarop de financiële transactie plaatsvindt: dat gedeelte loopt volledig onder controle van de bank. Vanuit de BRP gezien is het 'overkoepelende' burgerzakenproces niet van belang tot het moment waarop de bijhouding plaatsvindt.

De scheiding tussen BZS-K en Aanvullende Module is vergelijkbaar met iDeal, de technische uitwerking echter waarschijnlijk niet. De hier beschreven oplossing voor BZS-K is niet bedoeld om webtechnologie voor te schrijven; anderzijds is het van origine wel die technologie die zich goed voor dergelijke toepassingen leent.

Nota bene: Het feit dat bedrijfsregels en de bijbehorende interactiedefinities bij elkaar in BZS-K zijn geplaatst, sluit niet uit dat deze interactiedefinities 'opgehaald' kunnen worden door

蠍

Modernisering GBA

Aanvullende Modules. Een technische uitwerking die vergelijkbaar is met virus scanners, die virusdefinities en -controles van een server binnenhalen en vervolgens 'lokaal' uitvoeren, is denkbaar. De technische uitwerking is onderdeel van de projectstartarchitectuur van resultaatpad BZS.

6.4.2 Lokaal-BRP

Tot voor kort is gesproken over "Lokaal BZS-K" als de gemeentelijke voorziening die de overgang naar het moderne BRP-stelsel kan faciliteren. Gelet op de eerder genoemde invulling en verdeling van koppelvlakken en de benodigde functionaliteit van die lokale voorziening is door het programma mGBA gekozen te spreken van een "Lokaal-BRP".

Gemeenten of samenwerkingsverbanden sluiten met lokaal gepositioneerde Aanvullende Modules aan op de centrale BRP-voorzieningen. Voor burgerzakenwerkzaamheden en binnengemeentelijk gebruik wordt verplicht gebruik gemaakt van gegevens afkomstig uit de landelijke bron [9]. Het BRP-stelsel wordt zodanig ingericht dat de centraal gepositioneerde voorzieningen de juiste prestaties en beschikbaarheid leveren voor alle gemeenten en alle afnemers. Dit betekent, onder andere, dat schaalbaarheid, beveiliging en betrouwbaarheid van de voorzieningen van groot belang zijn.

Aan gemeenten die daar behoefte aan hebben, stelt mGBA een lokale voorziening beschikbaar. Deze 'Lokale BRP' is onderdeel van het BRP-stelsel; het BRP-stelsel biedt voorzieningen voor het actueel houden van een lokale BRP. Voor het invullen van de benodigde infrastructuur met de hiervoor benodigde beschikbaarheidsgaranties is de gemeente echter zelf verantwoordelijk. Gemeenten kunnen géén eigen aanpassingen doorvoeren in de software en database van de lokale BRP [9].

Lokaal-BRP in een gemeente bevat alleen gegevens van de eigen ingezetenen [9]. Deze gegevens worden dus opgeslagen in zowel de centrale als de lokale BRP. Lokaal-BRP ondersteunt vier koppelvlakken: BRP-Raadpleging, BRP-Bijhouding, BRP-Verstrekking en BRP-Beheer. Onder normale omstandigheden vindt alle bijhouding op de centrale voorziening plaats; dit garandeert de beste kwaliteit van persoonsgegevens.

Pg.SA.39 Het BRP-stelsel is volledig ingericht op centrale bijhouding van persoonsgegevens.

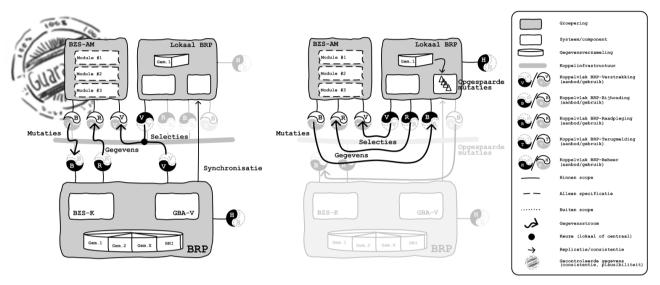
Mocht er ondanks de voorzorgen geen communicatie mogelijk zijn tussen gemeentelijke systemen en de BRP, dan kan Lokaal-BRP een aantal diensten bieden. Het is mogelijk om de BRP-gegevens van eigen inwoners via Lokaal-BRP te raadplegen. Het is echter niet noodzakelijk om hiervoor Lokaal-BRP te gebruiken: gemeenten kunnen ook hun kernregistraties of andere kopiebestanden aansluiten op de BRP (zie 5.2.3).

Pg.SA.40 In het geval er geen communicatie mogelijk is tussen gemeente en de BRP kan de gemeente voor raadpleging gebruik maken van Lokaal-BRP, een aangesloten kernregistratie en/of een kopiebestand.

Zoals afgesproken in het bestuurlijk akkoord gaat het BRP-stelsel uit van een centrale bron van gegevens. Dat betekent dat alle wijzigingen die nog niet zijn verwerkt in de centrale bron ook nog geen deel uitmaken van de BRP. Lokaal-BRP helpt gemeenten bij verstoring met het 'verzamelen' van mutaties en het gebruiken van die nieuwe gegevens. Daarbij zal altijd duidelijk aan gebruikers moeten worden getoond dat er 1) geen communicatie mogelijk is met de centrale bron en 2) in sommige gevallen gegevens worden getoond die nog niet zijn doorgevoerd op de centrale bron.

Pg.SA.41 Lokaal-BRP ondersteunt gemeenten bij het verwerken van mutaties gedurende een verstoring van de communicatie met de BRP.

Figur 17 Rol van een Lokaal-BRP bij normale werking (links) of bij verstoring van centrale voorzieningen en/of koppelinfrastructuur (rechts)

Gemeenten met een Lokaal-BRP zullen erop voorbereid moeten zijn dat na een verstoring er aanvullende activiteiten moeten plaatsvinden, omdat bij het verwerken van de mutaties op de centrale bron bijvoorbeeld blijkt dat consistentiecontroles falen. Niet alle consistentiecontroles die centraal van toepassing zijn, kunnen immers ook lokaal worden uitgevoerd, bijvoorbeeld omdat lokaal alleen gegevens beschikbaar zijn van de ingezetenen van een bepaalde gemeente.

Pg.SA.42 De centrale BRP is voorbereid op het verwerken van tijdelijk opgespaarde mutaties vanuit een Lokaal-BRP na een verstoring van de communicatie.

Alle gemeenten, of zij nu Lokaal-BRP gebruiken of niet, kunnen hun eigen noodprocedures, toepassen, zoals die nu ook vaak bestaan, in het geval de benodigde informatie niet beschikbaar is¹⁹.

De precieze afbakening van welke procedures wel en niet door kunnen gaan, is onderdeel van het resultaatpad BZS en de projectstartarchitectuur voor BZS-K. Bij die afbakening dient rekening gehouden te worden met de (kleine) kans waarmee dergelijke calamiteiten zich voordoen.

¹⁹ Gemeenten kunnen nu ook omgaan met een burgerzakensysteem dat tijdelijk niet bereikbaar is.

7 De BRP en de elektronische overheid

De BRP maakt onderdeel uit van het stelsel van basisregistraties²⁰, en daarmee van de elektronische overheid. Er zijn verschillende relaties tussen de BRP en de rest van de eoverheid:

- De realisatie van de BRP maakt, zoveel als mogelijk, gebruik van beschikbare standaarden en voorzieningen. Daar waar beschikbare standaarden en voorzieningen nog niet voldoende ingepast kunnen worden, zal mGBA met de betreffende organisatie in contact treden.
- De BRP moet in samenhang met andere onderdelen van het stelsel van basisregistraties ontwikkeld worden, zowel met andere basisregistraties (zoals de Basisregistraties Adressen en Gebouwen of BAG) als met andere reeds ontwikkelde voorzieningen (zoals de BeheerVoorziening BurgerServiceNummer of BV BSN).
- Net zoals de programmastartarchitectuur richting geeft aan de ontwikkeling van het BRPstelsel, zijn er ook richtinggevende afspraken die gelden voor de gehele e-overheid. Zowel op het niveau van de landelijke overheid (bijvoorbeeld NORA en het Stelselhandboek), als ook op gemeentelijk niveau (bijvoorbeeld GEMMA).

Dit hoofdstuk beschrijft op alle drie niveaus de relevante e-overheidsinitiatieven en geeft aan hoe de BRP zich tot ieder van die initiatieven verhoudt. Exacte uitwerking van deze relaties – met daarbij een onderbouwing op basis van de status en (on)mogelijkheden van huidige beschikbare voorzieningen – vindt plaats in de betreffende mGBA-projecten en de daarbij behorende projectstartarchitecturen.

Inpassing van GBA binnen de elektronische overheid en het conformeren aan e-Overheidsstandaarden past binnen het overheidsbeleid en binnen de doelstellingen voor mGBA. Omdat het beheersen van de vele afhankelijkheden, die daaruit volgen, niet triviaal is, neemt het programma hier een actieve rol in (zie ook het programmaplan [2]).

7.1 Gebruik van standaarden en generieke voorzieningen

7.1.1 Communicatie en berichtenverkeer: DigiKoppeling en StUF

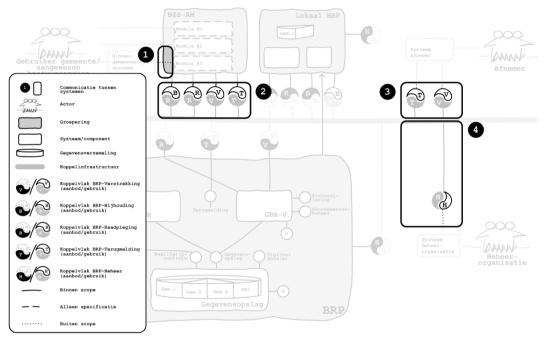
In het BRP-stelsel vindt op verschillende plaatsen communicatie plaats tussen systemen:

- 1. tussen gemeentelijke systemen en Aanvullende Modules,
- 2. tussen Aanvullende Modules en de BRP-koppelvlakken (BRP-Bijhouding, BRP-Raadpleging, BRP-Verstrekking, BRP-Terugmelding en BRP-Beheer) van de centrale voorzieningen of van Lokaal-BRP,
- 3. tussen systemen van afnemers en de BRP-koppelvlakken (BRP-Verstrekking en BRP-Terugmeding, BRP-beheer) van de centrale voorzieningen,
- 4. tussen systemen van de stelselbeheerder en het koppelvlak BRP-beheer.

Definitiestudie ORG05: Het [BRP-stelsel] voldoet [...] aan de binnen het stelsel van basisregistraties geldende standaarden.

쪻

Modernisering GBA

Figur 18 Communicatie binnen het BRP-stelsel

Hoewel de communicatie kan verschillen in aard en toepassingsdomein, geldt voor al deze vormen van communicatie dat het eigenaarschap – en de ontwikkeling – van de betrokken systemen bij verschillende partijen belegd is. Het is daarom van belang dat de communicatie gebaseerd is op een berichtstandaard die voorschrift hoe informatie wordt uitgewisseld en dat de berichtstandaarden aan een aantal algemene criteria voldoen:

- De standaard is open: publiek beschikbaar en zonder kosten te gebruiken.
- De standaard heeft een open en bekend beheerproces: het is duidelijk op welke wijze en met welke garanties mGBA eventuele aanpassingen geïmplementeerd kan krijgen.
- De standaard is in lijn met de bestaande afspraken binnen de elektronische overheid.
- De standaard sluit aan bij het toepassingsdomein.
- De standaard sluit onvoorwaardelijk aan bij het model van communicatie: in het geval van de BRP betekent die aansluiten bij een dienstgerichte vorm van communicatie.
- De standaard is volwassen: er zijn succesvolle voorbeelden van vergelijkbaar gebruik van de standaard.
- De standaard wordt, bij voorkeur, binnen het beoogde toepassingsdomein al veelvuldig in vergelijkbare situaties gebruikt.
- De standaard is tekstgebaseerd en beschrijft dus niet een binair formaat.
- Pg.SA.43 Communicatie van systemen met de koppelvlakken van het BRP-stelsel is gebaseerd op open berichtstandaarden die voorschrijven hoe informatie wordt uitgewisseld en die zoveel als mogelijk aan de gestelde algemene criteria voldoen.

Voor het e-overheidsdomein wordt systeemcommunicatie geadresseerd in de DigiKoppelingstandaard (voorheen OSB). Daarnaast is ook de StUF-standaard beschikbaar. Daar waar

DigiKoppeling betrekking heeft op het protocolniveau van communicatie en vooral 'envelop' (adressering) voor uitgewisselde berichten beschrijft, heeft StUF juist betrekking op het inhoudelijke niveau van de communicatie.

Pg.SA.44 Voor de communicatie van systemen met de koppelvlakken van het BRP-stelsel wordt – waar mogelijk – gebruik gemaakt van DigiKoppeling en StUF.

Beide communicatiestandaarden zijn nog in ontwikkeling en voldoen niet zonder meer aan alle hierboven gestelde criteria. Op verschillende plaatsen vinden proeven plaats met DigiKoppeling (volwassenheid). De keuze voor DigiKoppeling binnen de e-overheid is echter expliciet. StUF is oorspronkelijk gericht op gegevensuitwisseling; de ondersteuning van diensten (communicatiemodel) is later geïntroduceerd en is nog onderwerp van onderzoek binnen mGBA.

Op projectniveau moet dit uitgangspunt worden uitgewerkt in concrete keuzes. Enerzijds betreft dat de keuze van bijvoorbeeld de geschikte versie en onderdelen van respectievelijk DigiKoppeling en StUF, bijvoorbeeld op basis van het benodigde beveiligingsniveau. Anderzijds betreft dat het bepalen van de geschiktheid van met name StUF²¹ voor het uitdrukken van de benodigde informatieoverdracht in het kader van de specifieke BRP-koppelvlakken en het bepalen van de acceptatiegraad bij de gebruikersgroepen van specifieke koppelvlakken.

Voor systeemcommunicatie buiten de BRP-koppelvlakken om – bijvoorbeeld tussen gemeentelijke systemen en Aanvullende Modules of tussen een Lokaal-BRP en de centrale voorzieningen – kan afgeweken worden van de keus voor DigiKoppeling en/of StUF.

7.1.2 Ontsluiting: GOB

De Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties (GOB), waaronder DigiLevering valt, voorziet in generieke diensten, voorzieningen en standaarden voor het ontsluiten van basisregistraties (Gemeenschappelijk Ontsluiting Basisregistraties, zie ook 5.2.1 en [13]):

- Diensten zaken als het bieden van hulp bij het aansluiten op basisregistraties, het monitoren van vraag een aanbod of het ondersteunen/initiëren van nieuwe ontwikkelingen.
- Standaarden zaken zoals standaardisatie van verschillende vormen van afspraken (SLA's, aansluiting) of van het proces voor het verkrijgen van autorisatie voor het gebruik van gegevens.
- Voorzieningen zaken als een Stelselcatalogus (beschrijving van gegevens, diensten en berichten), een autorisatieregistratie, abonnementenregistratie en verschillende vormen van leveringen.

Elk van deze vlakken zijn relevant voor de BRP en de dienstverlening eromheen. En dan met name voor het koppelvlak BRP-Verstrekking, al kunnen bijvoorbeeld een dienst als aansluiting op de basisregistratie, voorzieningen als de Stelselcatalogus en standaardisatie van afspraken ook voor bijhouding en raadpleging relevant zijn.

Bij een volledige implementatie van de GOB en DigiLevering kunnen enkele voorziene onderdelen van de BRP vervallen – delen van de koppelvlakken BRP-Verstrekking worden dan geïmplementeerd door GOB-voorzieningen. Ook een deel van de informatievoorziening over de BRP kan via de Stelselcatalogus lopen. Bovendien zouden bijvoorbeeld toegangsbewaking en

_

²¹ StUF-GBA is onderkend als sectorspecifieke invulling in de StUF standaard, maar is tot op heden nog niet volledig ingevuld. Dit betekent dat de sectorspecifieke invulling, namelijk StUF-GBA, door het programma nader onderzocht of gerealiseerd moet gaan worden.

勴

Modernisering GBA

protocollering, nu voorzien binnen de BRP, kandidaat kunnen zijn om als generieke voorziening aan de GOB toe te voegen.

De GOB is in ontwikkeling. Er is inmiddels een Stelselcatalogus geïmplementeerd, maar voor de overige voorzieningen geldt dat de GOB in een ontwerpstadium is. Daarmee ontstaat er per GOB-voorziening (en overigens ook per DigiLeveringdienst en -standaard) een afhankelijkheid tussen de realisatie van de BRP en de realisatie van DigiLevering:

- De GOB-voorziening is beschikbaar, bij realisatie van BRP wordt van deze voorziening gebruik gemaakt;
- De GOB-voorziening is nog niet beschikbaar, maar is volgens planning op tijd gereed voor toepassing binnen de BRP;
- De GOB-voorziening is nog niet beschikbaar en is volgens planning ook niet tijdig gereed voor toepassing binnen de BRP.

Randvoorwaarde voor het gebruik van GOB-voorzieningen is dat bij de ontwikkeling ervan rekening is gehouden met de eisen en wensen voor de BRP. Voor alle voorzieningen beschrijft het programma mGBA de eisen die vanuit de BRP voor die voorziening gelden, gebaseerd op de wet en doelstellingen van het programma. In een dialoog moeten de betrokken partijen komen tot een bruikbare generieke voorziening, of tot een expliciet besluit om daar – al dan niet tijdelijk – binnen de BRP nog geen gebruik van te maken.

Op het moment van schrijven van deze programmastartarchitectuur is onvoldoende helderheid over de precieze planning en reikwijdte van de verschillende GOB-voorzieningen. Daarmee is het nog niet mogelijk om per raakvlak te bepalen in welk van de drie categorieën een voorziening valt en dus hoe de BRP hiermee om moet gaan. Programma mGBA is in overleg met programma Renoir over de afstemming in functionaliteit en planning tussen de BRP en GOB.

Programma mGBA hanteert de stelregel dat – indien op tijd gereed en passend – bij de realisatie van de BRP gebruik gemaakt wordt van DigiLeveringvoorzieningen. Op dit moment is dat alleen de Stelselcatalogus. Voor de overige (potentiële) DigiLeveringvoorzieningen geldt dat de BRP-onderdelen in ieder geval zo opgezet moeten zijn dat het mogelijk is om functionaliteit die door generieke voorzieningen wordt geboden 'uit de component te halen' en daarvoor in de plaats een koppeling te leggen met de generieke voorziening.

- Pg.SA.45 Waar mogelijk en passend maakt de BRP bij realisatie van de BRP-koppelvlakken gebruik van GOB-voorzieningen.
- Pg.SA.46 Relevante delen van het Logisch Ontwerp en in ieder geval het gegevensmodel en de koppelvlakbeschrijvingen worden via de Stelselcatalogus beschikbaar gesteld.
- Pg.SA.47 De opzet van de BRP-componenten is modulair (zie eis APP11). Voor de samenstellende onderdelen van de BRP-componenten betekent dat dat elke softwarecomponent of module precies één verantwoordelijkheid heeft en dat koppelvlak (interface) en implementatie gescheiden zijn.

In relatie met de samenhang tot de GOB betekent Pg.SA.47 concreet dat in ieder geval protocollering, kwaliteits- en plausibiliteitscontrole, toegangsbewaking, abonnementenbeheer

(en vastlegging van autorisaties) en gegevenslevering als afzonderlijke systeemverantwoordelijkheden geïmplementeerd zijn.

De modulaire opzet moet het mogelijk maken om functionaliteit die door generieke voorzieningen wordt geboden, 'uit de component te halen' en daarvoor in de plaats een koppeling te leggen met de generieke voorziening.

7.1.3 Terugmelding: DigiMelding

Zoals de GOB voorziet in generieke diensten, voorzieningen en standaarden voor het ontsluiten van basisregistraties, zo voorziet DigiMelding in generieke ondersteuning voor terugmelding. Afnemers hoeven op die manier niet aan de afzonderlijke basisregistraties terug te melden en kunnen hun terugmeldingen op een gestandaardiseerde wijze uitvoeren.

In het huidige GBA-stelsel moeten afnemers terugmelden via de TerugMeldVoorziening (TMV) van de GBA. De verdere ontwikkeling van de TMV valt niet binnen de scope van het programma mGBA.

In de nieuwe situatie zorgt de BRP via het koppelvlak BRP-Terugmelding voor het op juiste wijze verwerken van terugmeldingen. De BRP moet hierbij aansluiten op de systematiek van DigiMelding.

7.2 Aansluiting op bestaande onderdelen van de e-overheid

7.2.1 Samenhang met andere basisregistraties

BRP-gegevens verwijzen naar adresgegevens uit de BAG²². Het leggen van de koppeling tussen de persoonsgegevens en adresgegevens gebeurt in de Aanvullende Modules bij gemeente. Bij het gebruiken van persoonsgegevens moeten diezelfde Aanvullende Modules of systemen bij afnemers ervoor zorgen dat op basis van de uit de BRP opgeleverde verwijzing naar adresgegevens uit de BAG de daadwerkelijke adresgegevens opgezocht worden. Deze functionaliteit – in feite een voorbeeld van een samengestelde gegevensvraag – kan in een later stadium mogelijk overgenomen worden door de GOB (zie 7.1.2).

Pg.SA.48 Het leggen van de koppeling tussen persoonsgegevens en adresgegevens gebeurt in de Aanvullende Modules bij gemeenten.

Bij een nadere analyse van het typisch gebruik van persoonsgegevens bij gemeenten en afnemers kan het nodig blijken BAG-gegevens in de BRP op te nemen ten behoeve van performance of beschikbaarheid. Dit betekent dat een betrouwbare koppeling tussen BRP en BAG noodzakelijk is en dat de BRP-voorzieningen moeten zorgen voor een automatische actualisering en controle van gekopieerde adresgegevens. Het programma mGBA verkiest het verwijzen naar BAG-gegevens ten opzichte van de opname van gekopieerde BAG-gegevens; alleen als er een technische noodzaak bestaat, zal een kopie worden bijgehouden.

Het huidige Logisch Ontwerp, versie 3.7, bevat nog een aantal adresgegevens. Binnen het programma mGBA wordt onderzocht of en in welke mate deze redundantie noodzakelijk blijft. Het gaat hierbij om het al dan niet opnemen van adresgegevens in de BRP-gegevensverzameling en niet om technische voorzieningen om BAG-gegevens in een automatisch kopiebestand bij te houden teneinde te voldoen aan prestatie-eisen.

_

²² Invulling van eis PRC11 uit de Definitiestudie [3].

De te maken keuzes moeten rekening houden met historische GBA-gegevens, waarvoor geen BAG-gegevens bestaan of bestonden.

Naast de directe koppeling met de BAG zijn er geen verwijzingen naar andere basisregistraties vanuit de BRP. Voor dienstverlening aan afnemers kan het nodig zijn om gegevens uit een basisregistratie (bijvoorbeeld een inkomen) te relateren aan persoonsgegevens uit de BRP. Deze vorm van dienstverlening, het combineren van gegevens uit verschillende bronnen, valt in de scope van de GOB. Koppelingen tussen gegevens worden gelegd op basis van identificerende sleutels uit de BRP (BSN en, in voorkomende gevallen, A-Nummer; Definitiestudie GEG15).

7.2.2 Beheervoorziening BSN

De BeheerVoorziening BurgerServiceNummer (BV BSN) biedt diensten rond de administratie, verstrekking en validatie van burgerservicenummers. De BV BSN levert echter ook diensten die dicht tegen diensten van de BRP aan liggen, zoals het ophalen van (identificerende) persoonsgegevens bij een BSN of het controleren of een BSN en persoonsgegevens bij elkaar horen.

Vanuit de dienstverlening van BRP gezien en de nauwe relatie tussen BSN en BRP-gegevens ligt het voor de hand om BSN-diensten via de BRP-koppelvlakken aan te bieden, waarbij die diensten dan op een gestandaardiseerde wijze, overeenkomstig de BRP-koppelvlakken, worden gedefinieerd.

Technisch gezien hoeft dat niet meer te betekenen dan het vertalen van verzoeken aan de BRP naar verzoeken aan de BSN, al zouden daarvoor wel alle huidige gebruikers van de BV BSN de instellingen van hun software moeten aanpassen. Dit valt overigens vooralsnog buiten de huidige scope van het programma mGBA. Voor een verandering is formele besluitvorming nodig.

7.2.3 Reisdocumenten

Op dit moment vindt nader onderzoek plaats op welke wijze reisdocumenten en ORRA moeten samenhangen en samenwerken met de nieuwe BRP. Hierbij is agentschap BPR betrokken.

7.2.4 Andere voorzieningen binnen de e-overheid

De elektronische overheid kent verschillende voorzieningen die voor een correcte werking afhankelijk zijn van actuele persoonsgegevens. Voorbeelden van dergelijke voorzieningen zijn MijnOverheid, Verwijsindex Risicojongeren en Digitaal Klantdossier.

Deze voorzieningen zijn, vanuit BRP gezien, afnemers en sluiten aan op het koppelvlak BRP-Verstrekking. De aard van de voorziening bepaalt welke vormen van verstrekking noodzakelijk zijn.

7.3 Aansluiting bij richtlijnen en relevante ontwikkelingen

Met betrekking tot aansluiting bij de elektronische overheid, en in aanvulling op de hierboven genoemde ontwikkelingen, sluit de nieuwe BRP aan bij de volgende afspraken en richtlijnen:

- Pg.SA.49 De wijze van modelleren en beschrijven in het Logisch Ontwerp zal zoveel mogelijk afgestemd worden op die van de Stelselcatalogus.
- Pg.SA.50 De specificatie van Aanvullende Modules sluit aan bij de ontwikkelingen rondom de GEMMA.
- Pg.SA.51 Met betrekking tot interoperabiliteit volgt de BRP de richtlijnen van de NORA.

De BRP gaat overigens wel verder dan de NORA met betrekking tot informatiediensten. NORA beschouwt basisregistraties primair als gegevensleveranciers, terwijl de BRP wordt voorbereid op een uitbreiding naar informatiediensten.

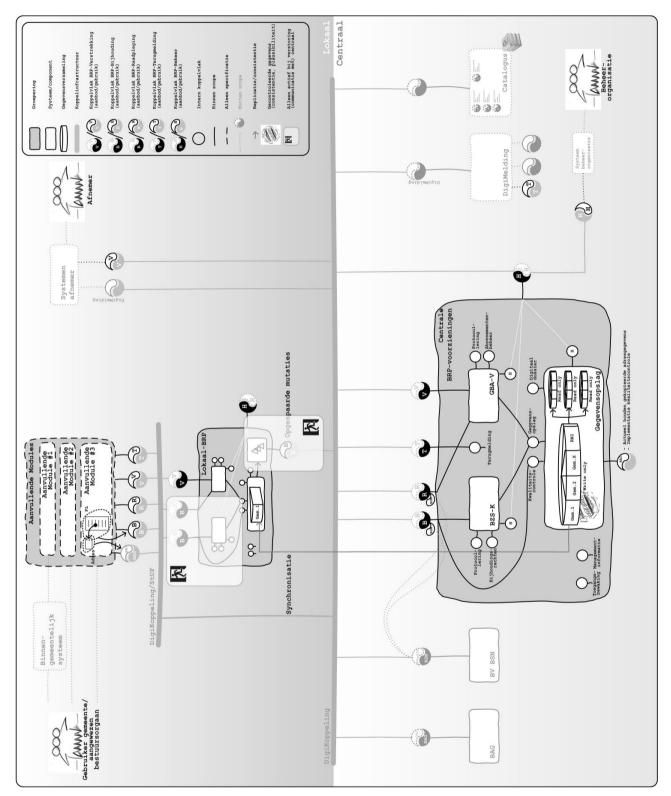
7.4 Totaaloverzicht architectuur BRP-stelsel

Hoofdstuk 6 beschrijft de koppelvlakken die de BRP biedt om de gewenste diensten te kunnen leveren en de globale structuur van de ICT-voorzieningen binnen het BRP-stelsel, die de koppelvlakken implementeren. Hoofdstuk 7 beschrijft deze ICT-voorzieningen in de context van de elektronische overheid en de ontwikkelingen en voorzieningen daarbinnen.

In de onderstaande figuur zijn de interne structuur en de context van de BRP samengevoegd in één totaaloverzicht²³. De figuur wordt hier niet verder toegelicht – toelichting op de specifieke onderwerpen is te vinden in hoofdstukken 6 en 7.

²³ Vanwege de beperkingen van het documentformaat is de figuur gekanteld en verkleind. Bij programma mGBA is het totaaloverzicht ook op A3-formaat verkrijgbaar.

Figur 19 Totaaloverzicht architectuur BRP-stelsel

8 Werking van het BRP-stelsel

Dit hoofdstuk gaat in op een aantal dynamische aspecten van het BRP-stelsel en geeft een toelichting op de werking van het BRP-stelsel.

Dit hoofdstuk is nog in ontwikkeling. De ondersteuning van typische werkprocessen en het omgaan met calamiteiten moeten – naar behoefte – nog verder worden uitgewerkt.

8.1 Ondersteuning van typische werkprocessen

8.1.1 Voorbeeld: selectie voor verkiezingen

Gemeenten moeten periodiek verkiezingen voorbereiden. Zij voeren daarvoor selecties uit van persoonsgegevens op basis van criteria die van belang zijn voor de verkiezingen (personen die meerderjarig zijn, personen die tenminste 5 jaar in Nederland wonen, et cetera). Deze selecties vinden in dezelfde periode plaats en zijn voor alle gemeenten van belang. Een kenmerk van de selectie is dat er naast BRP-gegevens ook gemeentespecifieke gegevens, zoals kiesdistrict, betrokken zijn.

Deze paragraaf laat zien hoe de ondersteuning van de genoemde selectie ten behoeve van verkiezingen binnen de moderne BRP eruitziet.

De programmastartarchitectuur laat drie opties open voor het ondersteunen van de verkiezingsselectie:

- Kopiebestand Gemeenten maken gebruik van de faciliteiten die de BRP biedt om kopiebestanden bij te houden (zie 5.2.3). In die eigen omgeving kunnen ze de BRP-gegevens koppelen aan niet-BRP-gegevens (zoals kiesdistrict) en kunnen ze selecties definiëren en uitvoeren.
- Informatiedienst Als de selectie over de gemeenten heen voldoende uniform is, dan kan overwogen worden om de selectie als informatiedienst op de centrale voorzieningen te realiseren. De selectie kan bijvoorbeeld de vorm hebben van een dienst die aangeroepen kan worden met de gemeentespecifieke gegevens (postcodes en kiesdistricten, of iets dergelijks) als argument en die het kiesbestand als resultaat oplevert. De overwegingen om het genereren van een kiesbestand al dan niet als informatiedienst aan te bieden zijn dezelfde als voor alle (mogelijke) informatiediensten gelden (zie 5.2.2).
- Normale selectie Als alle gemeenten verschillende informatiebehoeften hebben die samenhangen met kiesgegevens, dan is te overwegen het Logisch Ontwerp aan te passen. De BRP zou dan automatisch uitgebreid worden voor het bijhouden, raadplegen en verstrekken van kiesgegevens. Het genereren van een kiesbestand is dan vervolgens niets anders dan een "normale" selectie: het opvragen van een verzameling BRP-gegevens op basis van zoekcriteria.

De genoemde opties sluiten elkaar niet uit. Ook als een informatiedienst beschikbaar is, kan een gemeente ervoor kiezen om alsnog het kopiebestand te gebruiken. Uiteraard kan een optie de andere opties minder efficiënt of zinvol maken. Als de uniforme kiesgegevens onderdeel van de BRP-gegevens worden, is een speciale informatiedienst niet meer nodig.

De BRP is opgezet voor centrale dienstverlening, waarbij rekening gehouden is met het binnen een relatief kort tijdsbestek uitvoeren van selecties. Voor de verschillende genoemde opties

zullen de belasting op de BRP – en dus de benodigde maatregelen en kosten om voldoende prestatie te waarborgen – verschillend zijn. Dit zal meegenomen worden in de afweging.

De voorzieningen in het BRP-stelsel en de Aanvullende Modules moeten de gemeenten in staat stellen hun bedrijfsprocessen goed uit te voeren. Dit omvat de genoemde selectie voor verkiezingen, maar bijvoorbeeld ook steekproeven en het aanmaken van printbestanden voor brieven. Vroegtijdig overleg met gemeenten en afnemers is noodzakelijk om een beeld te krijgen van het soort informatiediensten dat verwacht wordt van de centrale voorzieningen. Voor gemeenten en afnemers is zo'n overzicht, aangevuld met een uitspraak of de gevraagde diensten zich lenen voor centrale realisatie en een grove planning, noodzakelijk om te kunnen bepalen of ze – misschien tijdelijk – zelf voor een implementatie moeten zorgen. Voor programma mGBA is zo'n overzicht nodig om de exacte inrichting van soft- en hardware goed te kiezen en de verwachtingen naar gemeenten en afnemers goed te kunnen beheersen.

8.1.2 Binnengemeentelijke verstrekkingen

Voor het realiseren van 'binnengemeentelijke verstrekkingen' zijn er twee mogelijkheden beschikbaar:

- De gemeente maakt gebruik van het gestandaardiseerde koppelvlak BRP-Verstrekking. Het koppelvlak voorziet in functionaliteit om, gegeven een 'autorisatiebesluit', gegevens te verstrekken. Afnemers van die gegevens moeten toegang hebben of snel kunnen krijgen tot het koppelvlak. Het voordeel van deze optie is dat zowel het koppelvlak als de benodigde voorziening beschikbaar is; er is geen aanvullende programmatuur nodig. Het nadeel is dat de verstrekkingen zijn beperkt door de op het koppelvak geboden diensten en gegevens.
- De gemeente maakt gebruik van een Aanvullende Module die via het koppelvlak BRP-Raadpleging bij alle BRP-gegevens kan komen en die, eventueel gecombineerd met niet-BRP-gegevens, naar gemeentelijke systemen bijvoorbeeld een kernregistratie kan doorgeven. Het voordeel van deze optie is de vrijheid in de definitie van selecties en het combineren met andere gegevens. Het nadeel is dat de gemeente zelf voor deze Aanvullende Modules moet zorgen en ook zelf moet waarborgen dat de gebruikte persoonsgegevens actueel en authentiek zijn.

Zie ook 5.2.3 voor spelregels met betrekking tot kopiebestanden.

8.2 Omgaan met calamiteiten

Op basis van de eerder beschreven voorzieningen en architectuurprincipes gaat deze paragraaf in op het omgaan met mogelijke calamiteiten in het BRP-stelsel. Hoe worden calamiteiten zoveel mogelijk voorkomen en hoe worden de nadelige effecten ervan geminimaliseerd?

Onder de maatregelen vallen in ieder geval de meervoudige uitvoering van opslag en centrale voorzieningen, kopiebestanden, aansluiting op kernregistraties en Lokaal-BRP.

De uitwerking van deze paragraaf zal in de volgende versie van de programmastartarchitectuur gebeuren.

8.3 Gebruiksverwachtingen

Om een goede inschatting van de belasting op de BRP te krijgen, is inzicht in het huidig en

幽

Modernisering GBA

verwacht gebruik nodig. Daarbij gaat het om aantallen gebruikers en aantallen verzoeken (selecties, mutaties, zoekvragen, abonnementen, et cetera). De dimensionering van de centrale voorzieningen hangt af van deze gegevens.

De uitwerking van deze verwachtingen en de eisen en ontwerpkeuzes die daaruit volgen, zijn onderdeel van de betreffende projectstartarchitecturen.

9 Realisatie van voorzieningen

Dit hoofdstuk gaat in op de richtlijnen en eisen die van toepassing zijn op de realisatie (ontwerp, ontwikkeling, test en inbeheername) van de voorzieningen die in het kader van programma mGBA worden opgeleverd.

9.1 Modulariteit

De voorzieningen van mGBA zijn modulair opgezet²⁴. Het opdelen van systemen in afgebakende onderdelen zorgt voor een heldere scheiding van verantwoordelijkheden (separation of concerns) en verhoogt de onderhoudbaarheid. Het is voor mGBA daarnaast van groot belang omdat het de overdraagbaarheid binnen de mantelpartijen verhoogt en de aanpasbaarheid vergroot in geval ontwikkelingen binnen de e-Overheid daarom vragen (bijvoorbeeld door het beschikbaar komen van een nieuwe generieke voorziening).

De PgSA noemt deze onderdelen in de navolgende tekst 'componenten'.

Pg.SA.52 De programmatuur van BRP-voorzieningen is modulair opgezet.

Modulariteit is allereerst van belang voor de onderhoudbaarheid van de voorzieningen. Daarnaast stelt een goede modulaire structuur het programma in staat om de ontwikkeling op te delen in overzichtelijke releases en om de ontwikkeling van onderdelen uit te besteden aan verschillende marktpartijen.

Een component heeft een koppelvlak en een implementatie. Het koppelvlak beschrijft de functies of diensten die de component aan andere componenten verleent; de implementatie is de gecodeerde uitwerking van het koppelvlak. Het koppelvlak schermt ontwerpbeslissingen die grote kans hebben te veranderen af van de rest van de componenten, waardoor wijzigingen een zo klein mogelijke impact hebben (information hiding).

De onderstaande lijst beschrijft verdere specifieke eisen aan de decompositie (gebaseerd op [12]):

- 1. De structuur en verantwoordelijkheid van elke component moeten eenvoudig genoeg zijn om volledig te begrijpen;
- 2. Het moet mogelijk zijn om de implementatie van een component te vervangen zonder kennis van de implementatie van andere componenten en zonder dat daardoor het gedrag van andere componenten verandert;
- 3. Het gemak waarmee een wijziging in het ontwerp kan worden doorgevoerd heeft een relatie met de kans op de noodzaak voor die wijziging:
 - het moet mogelijk zijn om waarschijnlijke wijzigingen door te voeren zonder dat daarvoor het koppelvlak van een component hoeft worden aangepast,
 - minder waarschijnlijke wijzigingen mogen leiden tot aanpassingen van koppelvlakken, maar alleen voor kleine componenten die slechts beperkt gebruikt worden,
 - o alleen zeer onwaarschijnlijke wijzigingen mogen leiden tot aanpassing van

_

²⁴ Definitiestudie APP11.

koppelvlakken van veelgebruikte componenten.

4. Het moet mogelijk zijn om majeure wijzigingen in het systeem door te voeren als een aantal onafhankelijke wijzigingen van individuele componenten. Programmeurs zouden in principe niet met elkaar hoeven te communiceren, behalve als er wijzigingen in koppelvlakken benodigd zijn.

Programmatuur die voldoet aan de bovenstaande eisen draagt in hoge mate bij aan de onderhoudbaarheid van een systeem en daarmee aan de vereiste lage(re) kosten voor onderhoud. Daarnaast biedt een dergelijke opzet de mogelijkheid om parallel aan delen van het systeem te werken, zelfs met verschillende leveranciers.

De keerzijde van deze aanpak is de grote discipline die vereist is van software-architecten en ontwerpers en de kwalitatief hoogwaardige documentatie die nodig is.

De regels voor decompositie gelden voor alle niveaus van abstractie; van het niveau van 'voorzieningen' (GBA-V, BZS-K) tot het niveau van individuele Java-klassen in de broncode.

De individuele componenten van de mGBA-voorzieningen moeten een hoge cohesie²⁵ vertonen; die componenten dienen elk één duidelijke verantwoordelijkheid binnen het geheel te hebben ('single responsibility principle'). Het nastreven van een hoge cohesie ligt in het verlengde van de eerdergenoemde principes met betrekking tot decompositie.

Verhoging van de cohesie leidt tot een vergroting van betrouwbaarheid en herbruikbaarheid. Daarnaast zijn de ontwerpen en broncode eenvoudiger te doorgronden.

Het is met beperkte middelen mogelijk om cohesie op het niveau van broncode geautomatiseerd te meten. Het programma mGBA vereist in zijn algemene acceptatiecriteria [14] dat leveranciers deze metriek gebruiken in hun sturing en werkzaamheden.

9.2 Codering en documentatie

Het programma mGBA maakt gebruik van algemene acceptatiecriteria [14], die in projecten nader uitgebreid of uitgewerkt kunnen worden. Een aantal van de criteria heeft betrekking op de codering en de broncode:

- Codering vindt plaats op basis van een codeerstandaard. Dat betekent dat broncode een uniform, herkenbaar uiterlijk heeft. Daarnaast schrijven de regels bepaalde vormen van commentaar voor ten behoeve van de onderhoudbaarheid en overdraagbaarheid van de broncode.
- De broncode moet 'defensief' zijn geprogrammeerd. Defensief programmeren is een programmeerstijl die als doel heeft robuuste en fouttolerante applicaties te produceren (zie de acceptatiecriteria voor specifieke eisen).
- De acceptatiecriteria stellen eisen aan de dekkingsgraad van 'unit tests', in de programmatuur ingebouwde tests die automatisch uitgevoerd kunnen worden. Unit tests helpen programmeurs duidelijk te krijgen wat een stuk broncode moet doen. Daarnaast kunnen unit tests helpen de correcte werking van een applicatie vast te stellen na een wijziging. Hoe groter de dekkingsgraad, des te groter de bovengenoemde voordelen.

De onderhoudbaarheid en overdraagbaarheid van de BRP-voorzieningen zijn van groot belang. In de eerste plaats moet het mogelijk zijn dat verschillende marktpartijen werkzaamheden

²⁵ Cohesie is de maat voor hoe sterk samenhangend de verschillende verantwoordelijkheden van een component zijn.

verrichten zonder dat de overdracht daarbij risico's of vertraging oplevert. In de tweede plaats heeft het programma als doelstelling een BRP-stelsel te realiseren waarin de kosten van onderhoud in de toekomst zo beperkt mogelijk zijn.

De acceptatiecriteria stellen eisen aan documentatie ten behoeve van onderhoudbaarheid en overdraagbaarheid²⁶. Deze eisen gaan, onder andere, over consistentie, inhoud en taalgebruik.

Een nadere uitwerking van de hierboven genoemde criteria en vergelijkbare aspecten is te vinden in de algemene acceptatiecriteria [14].

Pq.SA.53 De programmatuur van BRP-voorzieningen is defensief geprogrammeerd.

9.3 Open source

De versie van GBA-V die momenteel in productie is, is gebaseerd op open source-producten. Hieronder vallen onder andere de database (PostgreSQL) en de applicatieserver (JBoss). Tijdens de verdere ontwikkeling van BRP-voorzieningen kan een heroverweging plaatsvinden van de gemaakte keuzes, maar de richtlijn blijft dat open source prevaleert boven 'closed source', zolang dat leidt tot betrouwbare, robuuste en goed presterende voorzieningen.

Pg.SA.54 De BRP is gebaseerd op open source-producten. Alleen in gevallen waarin geen adequaat open source-product voor een systeemonderdeel beschikbaar is, zal hiervan worden afgeweken.

²⁶ Zie ook eis BEH03 uit de Definitiestudie.

10 Gevolgen voor belanghebbenden

Dit hoofdstuk beschrijft in hoofdlijnen de gevolgen voor de verschillende belanghebbenden in en rond het BRP-stelsel. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de eerdere identificatie van die belanghebbenden en de architectuur van de BRP, zoals in voorgaande hoofdstukken beschreven.

10.1 Burgers

De belangen van de burger met betrekking tot persoonsgegevens liggen op bij de kwaliteit van die gegevens en de wijze waarop de overheid die gegevens gebruikt. De ingebouwde kwaliteitscontroles en verdere standaardisatie van bijhoudingsprocessen dragen bij aan een algemene verbetering van de gegevenskwaliteit ("de juiste gegevens"). Wijzigingen worden zo snel mogelijk verwerkt en doorgegeven aan betrokken organisaties ("op het juiste moment").

De BRP faciliteert plaatsonafhankelijke dienstverlening. Burgers moeten voor meer zaken bij een gemeente terecht kunnen, ook al zijn zij geen inwoner van die gemeente ("op de juiste plaats").

De introductie van informatiediensten, waarbij organisaties niet meer informatie krijgen dan strikt noodzakelijk voor hun bedrijfsproces, kan een bijdrage leveren aan de bescherming van privacy. Bij het vaststellen of een persoon de Nederlandse nationaliteit heeft, hoeft dan bijvoorbeeld niet meer noodzakelijk de lijst van alle nationaliteiten te worden meegestuurd. Bij de vraag óf iemand gehuwd is, is geen lijst van alle huwelijksgegevens meer nodig. Gegevens die niet nodig zijn, worden voorts ook niet 'over de lijn gestuurd'.

10.2 Gemeenten

De doelstellingen voor de modernisering van de GBA zijn voor een aanzienlijk deel mede bepaald door behoeften van gemeenten. De gevolgen voor gemeenten op termijn volgen daaruit, evenals de economische voordelen, zoals berekend in de onderliggende business case.

Het faciliteren van plaatsonafhankelijke dienstverlening en samenwerking tussen gemeenten moet bijdragen aan een verbreding en verrijking van de totale dienstverlening van gemeenten aan burgers en niet-ingezetenen. De inherente verbetering van de gegevenskwaliteit moet leiden tot een vermindering van het aantal correcties en het verplaatsen van functionaliteit met betrekking tot verstrekkingen naar een centrale voorziening reduceert de onderhoudslast binnen gemeenten.

In het kader van de modernisering staan de gemeenten echter ook voor een aanzienlijke migratie in hun IT-huishouding:

- Bestaande burgerzakensystemen worden (deels) vervangen door andere programmatuur: een combinatie van BZS-K en Aanvullende Modules.
- Koppelingen met de GBA (BRP) moeten worden heroverwogen en herzien. Hieronder valt bijvoorbeeld de aansluiting van een kernregistratie op het BRP-stelsel.
- Uit de modernisering en verbetering van het Logisch Ontwerp, mede op basis van verzoeken uit het gemeentelijk domein, zijn eventueel andere aanpassingen in de gemeentelijke ICT-voorzieningen nodig.

蠍

Modernisering GBA

- Het bestaande GBA-netwerk, in de huidige vorm, wordt uitgefaseerd.
- De invoering van nieuwe systemen en een nieuw Logisch Ontwerp vereist het opnieuw opleiden van burgerzakenpersoneel.
- De keuze voor Lokaal-BRP betekent de inrichting of aanpassing van een daarvoor geschikte infrastructuur en bijbehorend beheer.

Hoewel de migratie een complexe operatie is, is de hele fasering van mGBA erop gericht dit zo soepel mogelijk te laten verlopen waarbij de dagelijkse werkzaamheden zo min mogelijk last van de transitie zullen ondervinden. Een aantal releases van de voorzieningen worden uitsluitend met dit doel gerealiseerd.

Op basis van de binnen mGBA opgestelde specificaties van Aanvullende Modules zullen gemeenten die Aanvullende Modules moeten laten realiseren. De opzet van de BRP moet bijdragen aan een duidelijke scheiding van systeemverantwoordelijkheden en daarmee aan de invulling van het opdrachtgeverschap van gemeenten. Dat laat onverlet dat de realisatie van Aanvullende Modules binnen het gemeentelijk domein de nodige inspanning zal vergen van gemeenten.

De relatie van de gemeente met de 'leveranciers' van gemeentelijke systemen verandert. Gemeenten maken nu gebruik van een commerciële applicatie voor het bijhouden en gebruiken van persoonsgegevens en zijn voor invloed op het ontwikkelproces lid van een gebruikersvereniging. In de toekomst zullen de verhoudingen tussen gemeenten, leveranciers en rijksoverheid veranderen.

10.3 Afnemers

Afnemers zullen gebruik kunnen blijven maken van de BRP, zoals zij gewend zijn van de huidige GBA. De betrouwbaarheid en actualiteit van gegevens zal door alle voorgestelde maatregelen toenemen. Alle verstrekkingen zullen voortaan door één centrale voorziening worden geleverd. Afnemers hoeven geen contact op te nemen met gemeenten voor levering van gegevens of nazorg daarbij; hiervoor nemen zijn contact op met de beheerder van het BRP-stelsel.

De introductie van nieuwe koppelvlakken en de uitfasering van het GBA-netwerk en bestaand berichtenverkeer zal leiden tot aanpassing van bestaande systemen. Nu zijn die nog met een mailbox en een Verzend- en Ontvangststation voor Afnemers (VOA) aangesloten op het GBA-stelsel. In het gemoderniseerde BRP-stelsel moeten diezelfde systemen via het koppelvlak BRP-Verstrekking aansluiten. Om de werkprocessen zo min mogelijk te verstoren zal de overgang van de oude naar de nieuwe situatie stapsgewijs plaatsvinden.

Afnemers die vanwege hun bedrijfsvoering afhankelijk zijn van een eigen kopiebestand met persoonsgegevens zullen daarin ondersteund worden. Aan de andere kant is het nieuwe BRP-stelsel erop gericht de noodzaak tot het inzetten van kopiebestanden te beperken, door het beschikbaar stellen van een BRP-voorziening met hoge beschikbaarheid en het bieden van informatiediensten die aansluiten bij de bedrijfsprocessen. Op termijn kan dit betekenen dat sommige kopiebestanden bij afnemers kunnen verdwijnen.

10.4 Rijksoverheid

De moderniseringsslag rondom persoonsgegevens kan een impuls geven aan andere ontwikkelingen binnen de elektronische overheid. De verbetering van autorisatieprocessen, het

蠍

Modernisering GBA

bieden van een 24x7 beschikbare bron van actuele persoonsgegevens en het zo veel mogelijk aansluiten op beschikbare voorzieningen en standaarden dragen daaraan bij.

De minister van BZK krijgt de beschikking over een centrale bron van persoonsgegevens vanwaaruit alle verstrekkingen onder autorisatiebesluit van de minister van BZK worden gedaan. De ingebouwde consistentie- en plausibiliteitscontroles geven inzicht in de kwaliteit van de BRP en maken het sturen op kwaliteit mogelijk.

De rijksoverheid wordt leverancier van programmatuur en specificaties aan gemeenten en van de daarbij behorende dienstverlening (functioneel beheer, applicatiebeheer, ondersteuning). Met betrekking tot deze dienstverlening zullen nadere afspraken moeten worden gemaakt tussen betrokken partijen.

10.5 Beheerorganisatie

De beheerorganisatie krijgt nieuwe voorzieningen namens de stelselbeheerder (de minister) in beheer en onderhoud. Dit betekent dat de beheerorganisatie kennis moet opbouwen van deze voorzieningen.

De nieuwe opzet van het BRP-stelsel betekent tevens een aanpassing van de huidige beheeren dienstverleningsprocessen, met name:

- Alle verstrekkingen aan afnemers worden centraal uitgevoerd. Daarmee is de beheerorganisatie ook het primaire aanspreekpunt voor al deze verstrekkingen.
- De introductie van informatiediensten en van procedures om te komen tot eventuele uitbreiding van die informatiediensten betekent een uitbreiding van dienstverlening aan afnemers en gemeenten.
- Het beheer en onderhoud van BZS-K betekent de introductie van een nieuwe voorziening. Deze voorziening kenmerkt zich door een grote afhankelijkheid met burgerzakenprocessen en een verhoging van de systeembelasting.
- In het geval gemeenten kiezen voor Lokaal-BRP betekent dit het functioneel en applicatief beheer van een systeem dat niet in de 'eigen' infrastructuur is uitgerold, maar bij een gemeente.

Beheerfunctionaliteit en functionaliteit ten behoeve van dienstverlening vallen binnen de scope van het programma. De beheerorganisatie kan dus in een vroeg stadium mede de richting bepalen hoe het beheer er in de toekomst zal uitzien.

In het kader van de modernisering zal ook het autorisatieproces worden herzien, waarbij in ieder geval gekeken wordt naar een ontkoppeling van het feitelijke autorisatieproces en het aansluitproces. Anderzijds zullen de procedures met betrekking tot autorisatietabelregels en implementatie daarvan in alle gemeenten verdwijnen.

10.6 Leveranciers

Leveranciers kunnen hun systemen baseren op de gestandaardiseerde koppelvlakken van de BRP. Het nieuwe Logisch Ontwerp zal een aantal bestaande knelpunten wegnemen, waardoor de opzet van nieuwe systemen eenvoudiger kan worden.

De verschuiving van functionaliteit van het burgerzakensysteem naar de BRP (BZS-K) zal een herziening van de huidige taakverdeling betekenen: daar waar leveranciers nu GBA-procedures zelf realiseren, zullen zij in de toekomst bestaande procedures moeten integreren in hun eigen

幽

Modernisering GBA

systemen.

De nieuwe opzet van het BRP-stelsel leidt tot gewijzigde verhoudingen tussen gemeenten, leveranciers en rijksoverheid met betrekking tot de registratie van persoonsgegevens en de geautomatiseerde ondersteuning daarvan.

11 Bijlagen

11.1 Bijlage 1 - Referenties

- [1] Bestuurlijk Akkoord, 5 maart 2009
- [2] Programmaplan Modernisering GBA, versie 0.99, 7 oktober 2009
- [3] Definitiestudie, versie 3.0
- [4] Architectuur van het Stelsel, augustus 2006
- [5] Stelselhandboek, www.stelselhandboek.nl
- [6] Registratie Niet-Ingezetenen Architectuurbeschrijving, versie 1.1, 8 oktober 2009
- [7] Wet basisregistratie personen memorie van toelichting, versie 30 september 2009
- [8] Onderzoek Positionering BZS-K, 16 december 2009, versie definitief
- [9] Besluit Positionering BZS-K, 18 december 2009
- [10] Voorstel van wet, houdende nieuwe regels voor een basisregistratie personen (Wet basisregistratie personen), versie 4 maart 2009
- [11] Towards a Dutch Interoperability Framework. Recommendations to the Forum Standaardisatie, December 2007
- [12] D.L. Parnas, P.C. Clements, and D.M. Weiss, "The Modular Structure of Complex Systems," IEEE Transactions on Software Engineering, vol. SE-11, no. 3, March 1985
- [13] Startarchitectuur GOB, versie 1.0 definitief, 3 oktober 2008
- [14] Algemene acceptatiecriteria, v1.3

11.2 Bijlage 2 - Woordenlijst

De Definitiestudie bevat een woordenlijst voor het programma mGBA. Deze programmastartarchitectuur introduceert een aantal nieuw begrippen. Daarom zal in de volgende versie hier een woordenlijst worden opgenomen, die de woordenlijst in de Definitiestudie zal vervangen.